

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 160-400, 300-500

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1962. augusztus 7.

bb 1. készülődés az új színházi évadra - klasszikusok, új magyar darabok bemutatása a műsortervekben - a világirodalom érdekes, modern alkotásai - elkészült a budapesti színházak jövő évi programja

s ö-zs-v/tr szb sr

1962. augusztus 7.

Thalia otthonai ugyan még csendesek, a színházi dramaturgiákon, az igazgatói irodákban azonban már munkálkodnak: igazgatók, rendezők, írók, dramaturgok tárgyalnak a benyújtott darabokról, készítik elő az 1962/63-as színházi évadot.

A legtöbb budapesti színház programját összeállították már. A nemzeti színház megalakulásának 125. évfordulóját ünnepli. A jubilearis évadban bemutatják dobozy Imre holnap folytatjuk című új színházi alkotását, Arbuzov tizenkettedik óra című művét, Arisztophanész: Béké-jét és Shakespeare egyik művét - előreláthatólag a Romeo és Juliát. A nemzeti Kamaraszínházban, a Katona József Színházban műsorra tűzik Németh László új szindarabját, Tabi László vigjátékát, O'Neill utazás az éjszakában című drámáját, Molière, Amphitryont, felújítják a Liliomfit, foglalkoznak továbbá a rendkívüli kiadás című amerikai szatíra bemutatásának tervével is.

A Madách Színházban előreláthatólag Gogol a Revizor, B. Brecht Svejk a 2. világháborúban, Büchner: Danton halála, Vészi Endre miatt nem szóltatok, valamint Teleki László-Illyés Gyula Kegyenc című művét viszik színpadra. A Kamaraszínházban Szendrő József, Gyárfás Miklós, Fehér Klára új művei mellett Remarque az utolsó átlomlás és Shakespeare Szeget szeggel című darabját mutatják be.

Érdekesnek ígérkezik a Jókai Színház műsora is. A színház programjában Gosztonyi János a Tér balladája, Goda Gábor a Planéta ember című regényéből írt szindarabja, Dosztojevszkij Bűn és bűnhődése, Visnyevszkij az első számú lovashadsereg és Galabárdi Zoltán barátság című műve szerepel. A színház előreláthatólag műsorra tűzi még Vészi Endre, Karinthy Ferenc, Forgács István, Csóri Sándor és Sántha Ferenc készülő műveit.

„Angyalföld színháza”, a József Attila Színház hat színházi alkotással jelentkezik a következő szezonban. Bemutatják Dumas három testvér című világhírű regényének színházi változatát, Akszonov Kollégák, Pavel Kohout Nyolcvan nap a föld körül című művét, Corneille Cid-jét, továbbá Kállai István három házasság című új színházi alkotását és Sós György új zenés vigjátékát.

/folyt.köv./

bb 1. /készülődés az új... 1. folyt./- szb

a fővárosi operett színház az 1962/63-as szezonban műsorra tűzi kállai istván-fényes szabolcs hihetetlen történet című zenés, színpadi alkotását, fehér klára és bágya andrás új, mai témájú operettjét és vészi endre-lendvai kamilló ember a szék alatt című operettjét. új zenés művet ír a színháznak hámos györgy is. bemutatják még lehár a mosoly országa című operettjét, vagy egy strauss operettet visznek színpadra.

színesnek, változatosnak ígérkezik a petőfi színház műsorterve. bemutatják moldova györgy légszives jeromos című satirikus bohózatát - fényes szabolcs zenéjével. maupassant bel-ami-át meszőly dezső alkalmazza magyar színpadra, a darab zenéjét farkas ferenc szerlette. műsorra tűzik a népszerű svájci színpadi szerző, dürenmatt 5. frank című zenés játékát és brefort-monnotov édes Irma című színdarabját, amelyet prágában régóta nagy sikerrel játszanak.

az irodalmi színpad is gazdag programmal jelentkezett, 10 bemutatott terveznek jövőre. műsortervük: nem mondhatom el senkinek - karinthy költészete, balgaságok dicsérete - satirikus műsor, két ifjúság - az „új hullám”, költészete, így irunk mi - mai költészetünk paródiaestje, keres emil és kohut magda előadóestje, vidám szerelem, - humoros szerelmi költészet, három új magyar egyfelvonásos, tojástánc - a nyugati „izmusok”, estje, éjszakának virrasztója - közép-európai népbállaest és végül ilosvay katalin, gáti józsef, horváth ferenc előadóestje.

az állami bábszínházban a fiatal nézőknek andersen-szilágyi a bűvös tűzszerszám, matvejeva a csodálatos kalucsni, grimm-ignác csipkerózsika és hegedüs géza fehér ló fia című bábjátékával kedveskednek. a felnőtteknek fehér klára a vénusz rakéta, vagy askenázi az ellopott hold című satirikus darabját mutatják be.

a budapesti színházak - az utóbbi évek neves hagyományaihoz híven - jövőre is ellátogatnak a munkáskerületekbe, a nagyüzemek, gyárak művelődési házaiba, hogy peremelőadásaikkal, házhoz vigyék, az üzemi dolgozóknak a színházat. az új évadban az operaház, a bánk bán, a bohémélet, és a pillangókisasszony, a nemzeti színház a két bolyai, a marianita, a vígszínház a hamletnek nincs igaza, a madách színház az esküvő, az elveszett paradicsom, a libikóka, a józsef attila színház pedig a kati, az udvarol a gyerek, a csalafinta báró, az igazság házhoz jön és a mindent a mamáért című darabbal látogat el a peremkerületekbe. /mti/

--

- 2 -

bb 2. a gyógyszeripar számára „termelnek”, a baranyai méhek - husz mázsa virágport exportálnak franciaországba

vid/jká lm bs

1962. augusztus 7.

a mecsek vidéke - a méhészek megfigyelése szerint - az ország legvirágosabb tája. egész nyáron át gazdagon borítják a virágzó növények az itteni réteket, legelőket és erdő-széleket. a virágokról begyűjtött por a méhek számára rendkívül fontos, a nagy fehérje - és vitamintartalmu virágpor az utóbbi években jelentős szerepet kapott a gyógyszer- és a tápszergyártásban is. külföldön igen élénk érdeklődés mutatkozik a kiváló minőségű magyar virágpor iránt, franciaországba az idén 20 mázsa virágport szállítunk, és ezt csaknem teljes egészében a baranyai méhek gyűjtik be.

a méhek a lábukon levő kosárcákba gyűjtik a virágport, s a kosárcák a kaptár nyitlásánál elhelyezett, úgynevezett virágpor - csapdán fennakadnak. a port aztán gondosan összegyűjtik és villamos szűrítővel kivonják belőle a nedvességet. különösen sok méhész foglalkozik virágpor-termeléssel siklóson és nagyharányban. gyeenis istván siklósi asztalosmester, neves méhész például 60 csapdával dolgozik jelenleg és méhei naponta két és fél kiló virágport gyűjtenek be. /mti-

bb 3. „szelidítik”, a kamillát - nagyobb gyógyhatású fajtákat nemesítettek, megkedzik a vadon termő növény nagyüzemi termesztését

1 ie-lm ká

1962. augusztus 7.

a természetlen szikesek vadon növő virága, a kamilla, hazai keresettsége mellett fontos export-termékünk is. bár hazánk természeti viszonyai kedveznek ennek a növénynek, s még az idén is jó közepes termést gyűjtöttek be, az időjárás változékonysága miatt a vad termésre nem lehet biztonságosan számítani. ezért néhány évvel ezelőtt kísérletek indultak a kamilla nemesítésére és kultúrába vételére.

a gyógynövénykutató intézetben az ország minden részéből és számos európai államból több mint 40 kamilla-fajtát gyűjtöttek össze. a legértékesebbekből már több kiváló törzset alakítottak ki. ezek jóval több illóolajat és legalább kétszer annyi azulént tartalmaznak, mint a vadon termő növények. a kamilla értékét tulajdonképpen az azulén adja, ugyanis ennek az anyagnak köszönhető a gyógynövény, illetve a belőle készült tea nyugató, gyulladást csökkentő hatása.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 3. „szelidítik a...folyt./-lm

a nemsitással párhuzamosan többféle kísérletet folytattak a kamilla nagyüzemi termesztésére is, az eredményeket az ősszel már 300 holdon hasznosítják, s körülbelül 1000-1500 mázsa kamillavirágot nyernek. folytatják az új, nemesített fajták szaporítását is, hogy minél több, kétszeres hatású, kamilla jusson majd a gyógyszertárakba és a külföldi vásárlókhoz./mti/

--

bb 4. hétezerhatszáz telefonszám változik meg a ferenc központ üzembehelyezésével - a posta megkezdte a változási jegyzék szétosztását

i kf/kf-lm ki

1962. augusztus 7.

befejezéshez közeledik a ferenc telefonközpont szerelése. a beloianniszi h iradástechnikai gyár szerelői és a posta műszerészei már a központ augusztus 18-i bekapcsolását készítik elő. az üzembehelyezéssel egyidőben a fővárosban hétezerhatszáz telefonszám változik meg. erről a posta „távbeszélő számváltozási jegyzék”, -en értesíti az előfizetőket. a jegyzéken nevek nélkül csupán a telefonszámokat közlik. az első számoszlopban - emelkedő sorrendben - a régi, mellette pedig az új telefonszámokat tüntetik fel. a 14 oldalas változási jegyzéket 160 000 példányban készítik. az első huszezer példányt hétfőn kapták meg a nyomdától, s kedden megkezdték a szétosztást. ezután naponta 20 000 jegyzéket adnak postára, s augusztus 15-ig valamennyi fővárosi telefonelőfizető megkapja. a jegyzék árát - két forintot - a következő havi telefonszámlán „szedik be,,.

a posta kéri a telefon előfizetőket, hogy augusztus 18-a után mielőtt a ferenc központ területére telefonálnának, nézzék meg a változási jegyzéket. a ferenc központ ugyanis „átveszi,, a józsef központtól az összes pesterzsébeti, kispesti, pestlőrinci előfizetőt, valamint ferencváros, kőbánya, csepel telefonszámainak egy részét. pesterzsébeten jelenleg a telefonszámok 144-vel, illetve 344-vel kezdődnek. augusztus 18-tól a három kezdőszám 278, vagy 478 lesz. így például a 344-712-es telefon állomás új száma 478-712 lesz. ugyanígy kispesten 146 és a 346 helyett 272 és 472 vel kezdődnek majd a telefon-számok./mti/

--

- 4 -

bb 5. rendelkezés az egyetemi és főiskolai hallgatók gyakorlati munkájáról

i vt/sze szb sr

1962. augusztus 7.

az oktatási reform megvalósításának útján újabb fontos lépés az a rendelkezés, amelyet a felsőoktatási intézmények hallgatóinak gyakorlati munkájáról közösen adott ki a művelődésügyi, a munkaügyi és a pénzügyminiszter.

a műszaki egyetemek, a tudományegyetemek, valamint a pedagógiai és gyógypedagógiai főiskolák tantervei a hallgatók számára kötelező szakmai gyakorlatot írhatnak elő, a képzésük szakirányának megfelelő munkaterületen. ennek időtartama a teljes képzési idő alatt a műszaki egyetemeken és a tudományegyetemek természettudományi karainak nem tanári szakain a tíz hónapot, a tudományegyetemek egyéb területén a hat hónapot, a pedagógiai és gyógypedagógiai főiskolákon pedig a két hónapot nem haladhatja meg. a szakmai gyakorlatot a felsőoktatási intézmények és a kijelölt vállalatok közötti szerződés alapján bonyolítják le.

a rendelkezés értelmében a hét minden munkanapján egyhuzamban teljesített szakmai gyakorlat idejére a műszaki egyetemek hallgatói az egyetemtől szakmai gyakorlatos ösztöndíjban, a vállalatától pedig gyakornoki díjban részesülnek. a tudományegyetemek, a pedagógiai és gyógypedagógiai főiskolák hallgatói az egyetemtől /főiskolától/ szakmai gyakorlatos ösztöndíjat kapnak. nem folyósítható szakmai gyakorlatos ösztöndíj olyan hallgatónak, akinek népköztársasági tanulmányi ösztöndíja, vagy társadalmi tanulmányi ösztöndíja van, a gyakornoki díjat azonban ők is megkapják.

a vállalat a szakmai gyakorlat tartamára - az esetben, ha erre igényt tartanak - a hallgatónak a többi ott dolgozóval azonos térítés ellenében lehetőség szerint üzemi étkeztetést, az egyetem /főiskola/ székhelyén kívül végzett szakmai gyakorlat esetén szállást biztosít. a szakmai gyakorlat irányítására a vállalatok - arra alkalmas dolgozók közül - instruktorkat jelölnek ki.

az említett felsőoktatási intézmények hallgatói már az idén e rendelkezésben foglaltak szerint folytatják szakmai gyakorlatukat.

/mti/

--

- 5 -

Ma

bb. 6. fejlődött a budapesti ismeretterjesztés, a könyvtárügy, a művelődési otthonok munkája - eredményes volt a fővárosi szervezetek közös kulturális programja

i hi/gg/gy/sr

1962. augusztus 7.

a szakszervezetek budapesti tanácsa a fővárosi tanács népművelési osztályával, valamint a társadalmi és tömegszervezetek az 1961/62. évi népművelési idényre elsősorban dolgoztak ki közös budapesti kulturális programot. most az érdekelt kilenc szervezet vezetősége értékelte az összehangoltan végzett művelődési munka eredményeit.

a budapesti népművelés fejlődésének egyik bizonyítéka, hogy a nemrég zárult oktatási évben 15 százalékkal többen látogatták a dolgozók általános és középiskoláit, mint a megelőző évben, s összesen mintegy hetvenhét ezren vizsgáltak különböző fokon. az ismeretterjesztésben megszilárdult a munkásakadémiai rendszere, 183 budapesti üzemben működött munkásakadémiai tagozat, 17 000 hallgatóval. a természettudományos világnézetet szolgáló előadások száma és színvonalja növekedett, s a műszaki témák is nagyobb mértékben szerepeltek a programban, azonban az utóbbiak nem vették eléggé figyelembe az üzemek előtt álló fejlesztési és termelési kérdéseket.

a főváros lakosságának könyvtári ellátottsága tovább javult. két új könyvtár, három könyvtári fiók és tizenegy új könyvtárlétesítés létesült budapesten. a fővárosi olvasóközönség jelenleg mintegy 12 millió kötet között válogathat. ez annyit jelent, hogy minden írni-olvasni tudó budapestire hét könyv jut. folytatódott a szakszervezeti könyvtárak hálózatba tömörítése, s ma már harminc üzemi könyvtárból a területi lakosság is kölcsönözhet. az olvasók száma egy év alatt körülbelül 10 százalékkal növekedett, s hasonló mértékben nőtt a könyvtári forgalom is: a kölcsönözött kötetek száma egy év alatt lényegesen meghaladta a tízmillió példányt.

a munkásosztály művészi izlésének fejlődését eredményesen szolgálták a szakszervezetek által rendezett peremkerületi színházi előadások, - 120 műsoron mintegy 60 000-en vettek részt - továbbá az irodalmi vetélkedők, a szervezett múzeum- és tárlatlátogatások, a szakszervezeti zenekarok körműsorai.

nagy forgalmat bonyolított le az elmúlt művelődési idényben a budapesten működő 72 művelődési ház és kulturális otthon, valamint a több mint 350 művelődési terem és klub. programjuk a közös tevékenység eredményeként gazdagabbá vált, s mintegy hat-hétmillió főnyi közönségnek nyújtottak különböző kulturális lehetőséget. látogatottságukat jelentősen növelte, hogy a korábban zárt jelleggel működő, több mint hatvan szakszervezeti művelődési otthon is megnyitotta kapuit a nagyközönségnek.
/mti/

7.51 szb

-6-

7.56
Zell

bb 8 . megkezdődött a befőzési idény - van elegendő cukor, üveg, celofán, - kevesebben tesznek el paradicsomot, de még mindig sokan ragaszkodnak a házilag készített savanyúsághoz

i sz/te/fné vg

1962. augusztus 7.

bár hivatalos statisztika erről még soha nem készült, a különböző kellékek forgalmából megállapítható, hogy évente 150-200 millió üveg befőttes, savanyúságot, főzelékféléket tesznek el télire a magyar háziasszonyok. a befőzés egész Európában sehol sem olyan elterjedt szokás, mint hazánkban. bár az otthoni paradicsomfőzésről mind többen mondanak le - a saját izlésük szerint elkészített savanyúságokhoz változatlanul sok család ragaszkodik. ezt a tényt egyébként a paradicsomos üveg forgalmának csökkenése és a nagyobb méretű 2-3-5 literes üvegek kereslete igazolja .

a kereskedelem felkészült a befőzési idényre és elegendő cukorról, befőttesüvegről, celofánról, valamint egyéb kellékről gondoskodott. négy millió üveget és tízmillió tasak celofánt hoznak forgalomba. külön lehet kapni üvegzáró gumikarikákat is. a tapasztalatok szerint egy-egy befőzési idényben a cukorfogyasztást döntően mindig a kajszibarack termés szabja meg. ha rekordtermés jelentkezik, mint például tavaly is, akkor általában 1200 vagon cukrot emészt fel a befőzés. az idén azonban, mivel kevés a sárgabarack, s a háziasszonyok többsége sem túlságosan igyekszik eltenni, mert kamrájuk polcain még akad tavalyról maradt lekvár - így mindössze hétszáz vagon cukor felhasználására számít a kereskedelem.

a kereskedelem szakemberei a forgalom alapján a befőzéssel kapcsolatban más érdekes megfigyelést is tettek: a legnagyobb arányú a befőzés csongrád, békés megyében, budapest, valamint nyíregyháza környékén. viszonylag kevésbé tömök meg az éléskamrákat télire eltett befőttekkel, lekvárral, főzelékfélékkel a dunántulon. /mti/

--

7.50 szb

-7-

810 ✓

Zell

bb. 7. restaurálják a zeneakadémia nagy hangversenytermét - aranyozás a koromréteg alatt - szeptember végére fejezik be a helyreállítási munkát

i sb/sze/gy/vg

1962. augusztus 7.

az idén töltötte be 55. „életévét”, a zeneakadémia épülete, s a fél évszázad után most került sor először a nagy hangversenyterem felújítására. mennyezetig érő erős állványerdő épült a teremben és a budapesti szakipari vállalat díszítő-festő főépítésvezetőségének dolgozói már megkezdték a helyreállítást.

a munkások helyenként ujjnyi vastag kormot és port távolítottak el a falakról, s a piszkos hámréteg alól rendkívül gazdag aranyozás tűnt elő. a babérlevél, a főiskolai hallgatók eljövendő sikereinek szimbólikus jelvénye a leggyakrabban ismétlődő díszítőelem, amelyen aranyozás előtt a gipszszobrászok javítják ki a sérüléseket. a lehetővékony vörösrézötvetű fémlapokkal „aranyozott”, díszek legnagyobb része már elvesztette színét, de új burkolóanyag, többtízezer „aranylap”, segítségével újra visszakapják eredeti fényüket. az erkély- és a páholyok mellvédjeit új kárpittal, tapétával vonják be, s a képzőművészeti alap festőművészei, iparművészei restaurálják majd a terem falait szegélyező egyméter széles frizfalképeit. az elektromos világítást is korszerűsítik, hogy elűzzék az árnyékos félhomályt a zenekari helyekről.

a vállalat dolgozóinak sietni kell a munkával, mert rövidesen ismét nemzetközi hangversenyek színhelye lesz a nagyterem. ezért máris mintegy harminc gipsz-szobrász, díszítőfestő és aranyozó dolgozik a helyiségben, így szeptember végéig befejezik a helyreállítási munkát. a hangversenylátogatók szinte rá sem ismernek majd a megszüpített teremre, mert a komorhangulatú szürkésfekete falak helyett a régi pompájában kibontakozó gazdag színhatással szereznek kellemes meglepetést a közönségnek a zenepalota restaurátorai./mti/

bb. 9. a világ legnagyobb faszobrán dolgozik id. szabó istván kossuth-díjas szobrászművész - lenint ábrázolja a mintegy öt méteres alkotás

vid n/gy/fm

1962. augusztus 7.

a nógrád megyei benczurfalván él és dolgozik id. szabó istván fafaragó művész, akit a magyar bányászat története című művéért három éve kossuth-díjjal tüntettek ki. a szoborcsoport 69 figurája azóta 80-ra gyarapodott.

id. szabó istván most már több mint harminc éve faragja műveit a mátra, a cserhát és a karancs erdőinek évszázados fáiból. /folyt. köv./

8.05 szb

-8-

bb. 9. / a világ legnagyobb... folyt./ gy

Legnagyobb alkotásán azonban most dolgozik az idős mester. az erdőgazdaság ugyanis salgótarján északi peremén nemrég egy több-évszázados tölgyet vágott ki, amely alatt a hagyományok szerint 2. rákóczi ferenc is többször megpihent a szécsényi országgyűlés és a felvidéki hadjárat idején. a hatalmas tölgy két méter átmérőjű és öt méter hosszú törzsét az erdőgazdaság a faszobrászat ma élő legnagyobb művelőjének id. szabó istvánnak ajándékozta.

a művész ebből a több, mint 60 mázsás tölgyből v.i. lenint a nagy proletárvezért mintázza meg. ez a mű lesz a faszobrászat több ezer éves történetéből ismert legnagyobb méretű alkotás. a kaifői és a berlini muzeumokban őrzött évezredes faszobrok magassága ugyanis nem éri el a négy métert. lenin monumentális tölgyszobra viszont csaknem öt méter magas lesz.

- moszkvában egyetlen gránittömbből alkották meg marx szobrát - így szeretném én is megörökíteni lenin emlékét. a fa gyökérzetét alapként hagyom meg annak szimbólumaként, hogy a kommunizmus eszméje gyökeret vert az emberiség életében - mondotta id. szabó istván.

nagy munkába sok fáradságba kerül a művésznak amíg a figyelemreméltó mű elkészül. a hatalmas lenin-szobor előreláthatólag a 8. pártkongresszusra készül el./mti/

..

bb. 10. kölcsönösen segítik egymást a szocialista országok: lengyel és román kazán a budapesti lakóházakban - nyolcszáz magyar vasutikocsi-csapágy soronkívül bulgáriának - műszeripari mérnökeink a nemzetközi automatika-rendszer kialakításáért - újabb 71 féle szovjet gyártási eljárás a magyar gépiparban

i st-sz-kf/sze/gy/vg

1962. augusztus 7.

az utóbbi időben jelentős fejlődés következett be a kgst-hez tartozó államok együttműködésében. a gazdasági élet döntő jelentőségű kérdéseiben csakugy, mint a legapróbb napi problémák megoldásában mind gyakrabban segítik egymást országaink. a napokban a kgst országok szerszámgépipari szakemberei jutottak közös álláspontra a szakosítás, a kölcsönös segítségnyújtás kérdésében, rövidesen hasonló céllal ülnek össze a mezőgépipar megbizottai.

/folyt. köv./

8.22/szb

-9-

826

Zsolt

bb. 10. / kölcsönösen segítik egymást... 1. folyt./ gy

a nemzetközi munkamegosztásban az utóbbi időben már számos konkrét eredmény is született. a kgst műszer- és automatizálási szekciójára, amely elhatározta a vegyipar és az élelmiszeripar egyes ágazatainak egységes automatizálását eredményesen végzi munkáját. a magyar műszeripar a pneumatikus és a villamos automatikai rendszer fejlesztésében vesz részt. a magyar szakemberek a műszeripari kutatóintézet irányításával a többi között a különböző érzékelő elemek és a gázelemző berendezések kialakításán dolgoznak. jelenleg még a fejlesztési tevékenység folyik, később azonban már az automatizálási rendszerek gyártásának szakosításáról is döntenek.

a magyar és a csehszlovák elektromos ipar együttműködésében is több fontos lépés történt. a két ország kutatóintézetei egy idő óta közös erővel oldják meg a trópusi klímának legmegfelelőbb berendezések gyártásának több problémáját. a kgst illetékes szekciójának javaslatára néhány gyártmány szakosítását is már korábban előkészítették. a klement gottwald villamosági gyárra bízták például a kemence-transzformátorok bizonyos típusainak gyártását, amelynek első példányai több mint egymillió forintos értékben már az idén elkészülnek. arról is döntöttek, hogy Magyarország veszi át a 220 kilovoltos transzformátorok egyes fajtáinak gyártását, míg a 110 kilovoltos nagyfeszültségű kábeleket csehszlovákiában és részben az ndk-ban készítik. az együttműködésnek további nagy lehetőségei vannak, mert a magyar és a csehszlovák elektromosipari kutatók, csakugy mint gyáraink, még számos azonosjellegű munkát végeznek. egy legújabb aláírt megállapodás szerint a csehszlovák ipar, amely az utóbbi időben a korszerű hegesztőgépek nagy választékát dolgozta ki, a következő években fokozatosan rátér a gépeknek nagy sorozatu gyártására. Magyarország pedig a híradástechnikában használatos kábelek gyártását veszi át csehszlovákiától. ilyen módon iparágaink gazdaságosabban, s műszakilag magasabb színvonalon dolgozhatnak.

szinte valamennyi iparágunk fejlődését szolgálják azok a műszaki leírások, dokumentációk, a sok hasznos tapasztalat, amit a baráti országoktól kapunk. a kohó- és gépipari minisztérium legutóbb megvizsgálta a tapasztalatcserék gyakorlati eredményeit, s megállapította, hogy például a szovjetunióban megismert új eljárásokat mind több üzemünkben sikerrel hasznosítják. a budapesti orvosi műszergyárban az egyik termék kialakításánál ötvenezer forint, a műszeripari kutató intézetben kétszáz ezer forint tervezési, szerkesztési és kutatási költséget takarítottak meg, de még ennél is hasznosabb, hogy mindkét helyen jóval a tervezett időpont előtt befejezhatték a gyártáshoz szükséges kísérleteket a szovjetuniótól kapott leírások segítségével./folyt. köv./

8.32s

- 10 -

8.32s
Zur

bb. 10./kölcsönösen segítik egymást... 2. folyt./ gy

a ganz-mávgabban szovjet tapasztalatok alapján 15 órával csökkenték egy-egy mozdonyszekrény gyártásának idejét, a mezőgépfejlesztési intézet pedig 16 000 órai munka alól mentesíthette mérnökeit, mert az egyik kombájntípus szerkesztéséhez készen megkapta a dokumentációkat a szovjet vizsgáló-intézettől. az idén ismét 71 féle új gyártási eljárást tanulmányoznak gépipari szakembereink a szovjetunióban, a magyar gépgyárak pedig körülbelül negyven szovjet küldöttségnek adják át tapasztalataikat.

a napi problémák megoldásához gyakran hetek alatt lebonyolódó segítséget is nyújtanak egymásnak országink. nemrég például bolgár szakemberek jelentkeztek a metalimpex-nél azzal a kéréssel, hogy, ha lehet, szállítsunk számukra soronkívül 800 vasutikocsi-csapágyat, mert egyik vagongyáruk szükségletét valamilyen ok miatt nem tudják kielégíteni. az acélöntő- és csőgyár dolgozói kongresszusi felajánlasként elfogadták a megbízást, a csapágyak azóta kiváló minőségben elkészültek, s azokat át is adták a bolgár rendelőknek.

mi is kedvező választ kaptunk a baráti országoktól, amikor felmerült, hogy a központi fűtés nagyobbarányu elterjesztéséhez kevés a radiátor, és a kazán. az említett gyártmányokkal a többi ország sem bővelkedik, az új lodzi kazángyár mégis vállalkozott arra, hogy jövőre 320 kazánt készít Magyarország számára. románából gáztüzelésre alkalmas kazánt szándékozik beszerezni a ferunion külkereskedelmi vállalat, a csehszlovákok ugyancsak szállítanak részünkre kazánokat. a románokkal most tárgyal a ferunion arról, hogy az ötéves tervidőszak minden évében százezer négyzetméter fűtőfelületnek megfelelő öntöttvas radiátort gyártsanak Magyarország részére. a baráti országok segítségével évente előreláthatólag tízezerrel több lakásba vezethetik be Magyarországon a központi fűtést./mtl/

--

8.40/gy

8.40/gy
Zur

- 11 -

bb 11. elkészültek a magyar gyártmányu cementmérleg első példányai győrtt

vid. te/ki/fné 1962. augusztus 7.

az építésügyi minisztérium megrendelésére a győri lakatos kisipari szövetkezet 24 különleges cementadagoló mérleget készít gombik jánosnak, a győr-sopron megyei építőipari vállalat főtechnológusának ujtása alapján. a rugó- és súly nélküli, szabadalmazott szerkezetű mérleg az ömlesztett cement adagolását segíti elő és nemcsak az épületelem előregyártó telepeken, hanem az építkezések színhelyén is használható. százötven kilógrammig minden mennyiséget pontosan mér, és jobb a külföldinél, amit eddig 37.000 forintért hoztunk be. a magyar mérleg előállítására mindössze 6.200 forintba kerül. az első két példány már elkészült. az egyiket kiállítják a szeptemberben megnyitó lipcsei nemzetközi vásáron, a másikat a győri közép-blokk gyártó telepen helyezik üzembe. a többit szeptember végéig készítik el. /mti/

--

bb 12. „ vasbeton bilincsbe zárják, a tatabányai állami áruházat

vid. te/ki/fné 1962. augusztus 7.

a tatabányai állami áruház épülete a bányaművelés következtében, a talaj mozgásának hatására, kissé megbillent, az egyik oldala 7 centimétert süllyedt, mennyezete megrepedt. a megrongálódott épületet kocsis nándornak, a bányászati tervező intézet osztályvezetőjének terve alapján, Magyarországon még nem alkalmazott eljárással, megóvják a talaj mozgásától. az épület köré, sűrűn egymás mellé, több mint háromszáz lyukat fúrnak. a tíz méter mély és 18 centiméter széles lyukakat bentonit szaggal töltik meg. a lyukasztással elszakítják az áruházat a környező mozgó talajtól, s rendkívül erős, ugyan-csak a föld mozgását gátló vasbetongerendákkal zárják körül. tulajdonképpen kis szigetet képeznek, amire kevésbé hat majd a talaj huzóereje. így a számítások szerint több évvel meghosszabbítják az áruház életét, s zavartalan lesz a lakosság ellátása addig is, amíg az újvárosban felelül az új állami áruház.

az érdekes munka már megkezdődött. a dunántúli kutató- és furó vállalat gépkocsira szerelt berendezéssel megkezdte a talaj lyukasztását. /mti/

--

9.09/szb

-12-

9.30
L. ...

bb 13. számos műszaki célfeladatot oldottak meg az ózdvidéki szénbányászati tröszt fiatal mérnökei

vid te/ki/fné 1962. augusztus 7.

az ózdvidéki szénbányászati trösztnél már gyakorlattá vált, hogy a tröszt vezetősége célfeladatok megoldásával bizza meg a továbbképzésben részvevő műszakiakat. az idén csaknem husz fiatal bányamérnöknek adtak megbízást egy-egy bányaműszaki problémájának megoldására. a tröszt vezetősége most vizsgálta felül az első félévben beadott javaslatokat.

megállapították, hogy a megbízásnak a mérnökök eleget tettek, és több, eddig meg nem oldott műszaki problémával birkóztak meg sikeresen. egy műszakiaból álló csoport például megoldotta a somsályi bányüzemben eddig sok panaszra okot adó levegőellátást.

a mérnökök másik csoportja a tröszthöz tartozó bányászüzemek felülvizsgálásával munkavédelmi előírást készített. ez abban különbözik az eddig használtaktól, hogy mindenegyes bányára az ottani sajátos viszonyoknak megfelelően adja meg a legfontosabb munkahelyi és szállítási balesetvédelmi előírásokat, tételenen felsorolva, mire kell ügyelni a bányásznak, hogy a balesetet elkerülje. az előírásokat sokszorosítják és minden bányász megkapja.

az első félévi eredményes munka után most adták ki a második félévben megoldandó feladatokat. a farkaslyuki bányászüzemben például a munkahelyek elvizesedésének megakadályozására és a süllyedős talpban alkalmazható korszerű biztosítás megoldására kell javaslatot tenniük. a putnoki bányászüzemnél az egymástól vetőkkel elválasztott szénmezők fejtésének leg-gazdaságosabb módját kell megtalálni. /mti/

--

bb 14. művész-munkás, művész-paraszt találkozók vas megyében

vid fm/n /bc/fné 1962. augusztus 7.

művész-munkás találkozók, üzemlátogatásokon ismerkednek a vas megyei üzemekkel, munkásokkal az országos szórakoztató zenei központ megyei kirendeltségének tagjai. havonként kétszer ellátogatnak egy-egy üzembe, találkoznak a munkásokkal, kölcsönösen elbeszélgetnek problémáikról, örömeikről.

a találkozók, üzemlátogatásokat ajándékhangversenyek követik, amelyekkel a művészek egy-egy üzem munkáskollektívájának kedveskednek.

/folyt. köv/

9.14/szb

-13-

bb 14. /művész-munkás... stb 1. folyt./

a zsennyén lévő művésztelep lakói gyakran találkoznak a falu és a környék termelészövetkezeti parasztjaival. ezeknek a találkozóknak legtöbbször nincs hivatalos jellegük, előre összeállított programjuk, inkább kötetlen, baráti beszélgetések a falusi emberek és a képzőművészek között. utóbbiak témákat keresnek, bírálatot kérnek munkájukról és megörökítik a falusi élet egy-egy mozzanatát. /mti/

bb 15. tiz új irodalmi színpad vas megyében

vid fm/n/fm/fné 1962. augusztus 7.

vas megyében a közelmúltban tiz új irodalmi színpad alakult, s most már összesen tizenhét ilyen együttes működik a megyében. az új falusi együttesek máris sok sikert arattak. a büki művelődési otthon irodalmi színpada például a tsz akadémia egyik előadása után adott színvonalas irodalmi műsort. a vönöcki irodalmi színpad budapesti vendégszerepelt. már az őszi-téli idényre készül az ikervári, a répcseszentgyörgyi és az ölbői együttes. mind több faluban alakul ki a jó szavalógárda, s ez alkotja az irodalmi színpadok gerencét. a jövő színházi évadra az általános iskolát most végzett, jó versmondókkal erősítik meg az együtteseket. /mti/

--

bb 16. ezerhatszáznyolcvan éves római pénzt találtak kardoskuton

vid fm/n /fm/fné 1962. augusztus 7.

1fj. olasz ernő, az orosházi szántó kovács jános múzeum régésze nomád lovasnépek nyomait kutatja a kardoskuti tanyavilág évezredekkel ezelőtt sűrűn lakott területén. a határban lévő fehértó északi partján szarmatakori edénycserepeket és egy kis bronzpénzt találtak a napokban. a pénzt probus római császár verette az időszámítás utáni 276-282 közötti években.

a pénz előlapján a császár mellképe látható palástban, kezében sas-jelvényvel díszített kormánypálcával. hátlapja szintén a császárt ábrázolja, aki kezét nyújtja concordiának, az egyetértés római istennőjének.

a környéken felfedezett egykori szarmata-települések helyén már többször előkerültek római érmék. ezek a most talált pénzzel együtt - a régész következtetése szerint - a rómaiak és a szarmaták élénk kereskedelmi kapcsolatára utalnak. /mti/

--

14

bb 18. hét évi kutatómunka eredményeként címerezés nélkül állítják elő a hibridkukorica vetőmagot

vid /j/ká/fné

1962. augusztus 7.

a martonvásári mezőgazdasági kutató intézetben csetneki andrás tudományos munkatárs már hetedik éve foglalkozik a címerezés nélkül előállítható hibridkukorica nemesítésével. a címerezés évente körülbelül tizenegy millió forintjába kerül a gazdaságoknak, s a munkát tökéletesen elvégezni nagyon nehéz feladat. száraz időben a növényállomány kiegyenlítettlen, vagyis különböző fejlettségű, így a vetőmagelőállítás táblán a címerek csak négyszeri-ötszöri szedéssel távolíthatók el. csapadékos időjárás esetén pedig az eső akadályozza a munkát. nagy gondot okoz minden évben az is, hogy a címerezés az aratás, tehát a munkacsucs idejére esik.

a címerezés nélküli - ugynevezett himsteril - hibridkukorica előnye nemcsak a címerezési költségek megtakarításában jelentkezik, ez a módszer növeli a vetőmag biológiai értékét is, tekintve, hogy a virágzó egyedek nem fordulnak elő az anyasorokban, és a káros új termékenyülés nem következik be. a martonvásári mezőgazdasági kutató intézetben végzett számítások szerint, ha csupán öt százalék címerezési hibát követnek el a hibridkukorica előállításánál, akkor is körülbelül hatvan millió forint kár adódik abból, hogy a hibridkukorica termőképessége kisebb lesz.

az idén a martonvásári kutató intézet gazdaságában 222 holdon, az agárdi állami gazdaságban 38 holdon, az öreglaki kertmagtermelő gazdaságban 10 holdon és a gyurói egyetértés termelészövetkezetben ugyancsak tiz holdon szaporítják a himsteril törzseket. ennek eredményeképpen a jövő évben már körülbelül 8000-10.000 holdon címerezés nélkül állíthatják elő a hibridkukoricát.

a martonvásári hibridek közül címerezés nélkül, himsteril uton eddig az mv-1-es, az mv 42-es, az mv 48-as, az mv-53-as, az mv -57-es, az mv-58-as és az mv-59-es hibrideket állítják elő. ezenkívül 800 hibridkukoricát próbálnak ki kisparcellás kísérletekben. ezek között szép számmal vannak sokatigérő, új himsteril fajták. /mti/

--

bb 17. százezer forint értékű széna többlettermést várnak a hanságban dolgozó kiszések munkája nyomán

vid/j/ká/fné

1962. augusztus 7.

a hansági kisz-tábor fiataljai az idei nyáron is derekas munkát végeznek. az általuk épített új és a felújított csatornák vízből második kaszálás előtt 1200 hold rétét öntözhettek meg. az öntözés után a rétek holdanként tiz mázsa termés-többletet ígérnek. ez azt jelenti, hogy már az idén több mint százezer forint hasznot hoz a hansági tábor lakóinak nyári munkája. a nyár végéig előreláthatóan 2500 hold rétet tesznek öntözhetővé. /mti/

--

9.20/szb

- 15 -

9.20
N. N.

bb. 19. mi akadályozza a vegyszeres arankairtás sikerét -
válasz egy közérdekű kérdésre

1 cs/j/gy/ká

1962. augusztus 7.

több állami gazdaság és termelőszövetkezet kifogásolta, hogy az arankairtásnál alkalmazott vegyszerek nem hozták meg a kívánt eredményt, s a kudarcot általában a vegyszerek rovasára írják. a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi szolgálatánál tájékoztatásul közölték, hogy a forgalomban levő és ajánlott vegyszerek kifogástalan minőségűek, s ha az arankairtást az előírásoknak megfelelően hajtják végre, tökéletesen ki lehet vegyszerekkel irtani mind a nagy-, mind a kis-arankát. a több vidékről érkezett panaszokat kivizsgálva, a szakemberek megállapították, hogy a lucernatermesztő gazdaságok vezetői általában ezért idegenkednek a krezonit-e gyomirtószer használatától, mert a szakszerűtlen felhasználás nem hozza meg a kívánt eredményt. rendszerint nem adnak hozzá tapadást fokozó, illetve nedvesítőszer, nem az előírt töménységben használják, a permetezést nem ismétlik meg idejében.

ajánlják, hogy az arankairtás megkezdése előtt mindenütt jelöljék ki az arankás foltokat kis pálcikákra kötött színes papír-, vagy rongydarabokkal. a permetezést lehetőleg cirkulációs rendszerű növényvédő géppel végezzék, s a krezonit-e egyszázalékos oldatához feltétlenül keverjenek hektoliterenként 20 deka nikepon-p-t vagy sandovitot, amelyek elősegítik az arankairtószer tapadását. az eredményes arankairtás egyik legfontosabb feltétele, hogy áztatásszerűen permetezzék ki az oldatot, s a permetezést 1-2 óra múlva ismételjék meg. további fontos szabály, hogy ne csak a fertőzött foltokat, hanem a foltok szélétől számított 1 - 1.5 méter széles körzetét is gondosan permetezzék be. ahol ez elmarad, ott ugynevezett „arankagyűrű”, veszi körül a foltok helyét, s ez kiindulási alapja lehet a további fertőzésnek.

az ismertetett védekezési módon kívül eredményesen irtathatják az arankát a kuskutan 10 százalékos, továbbá a vasszalic 20, a gyümölcsfaolaj 5-6 százalékos oldatával, valamint gázolajjal és a pétisó 35 százalékos oldatával.

a növényvédelmi szolgálat felhívja a termelőüzemek szakembereit, hogy az arankával fertőzött területeket minél előbb vegyék kezelés alá, s ne csak a pillangósok tábláit, hanem az utak mentén, az árokpartokon és a parlagterületeken is.
/mti/

9.30/szb

-16-

9.30
9.40 ✓ Zeli

bb. 21. értékes konzervipari újításokat dolgozott ki csongrád megye első kiváló ifju mérnöke

vid te/gy/ki

1962. augusztus 7.

csongrád megye üzemeinek fiatal műszaki szakemberei közül elsőként gyöngyösi józsef, a szegedi konzervgyár gépészmérnöke nyerte el a kiváló ifju mérnök címet. a diploma megszerzése után, alig két éve került az üzembe, s máris számos, nagy megtakarítást eredményező újítás fűződik nevéhez. többek között olyan gépet szerkesztett, amely az eddigi, jórészt kézimunka helyett automatikusan gyártja a konzerves üvegeket lezáró karikákat. az automata 24 000 ilyen karikát készít műszakonként, jelentős számu munkaerőt szabadít fel, s évente mintegy háromszázezer forintos megtakarítást eredményez.

most készült el újfajta tolómérceje, amellyel rendkívül gyorsan, gyártásközben is pontosan megállapítják a gyümölcskonzervek levének cukorszázalékát.

olyan elektromos műszert is szerkesztett, amely a főzelék-konzervek levének elektromos vezetőképességéből pillanatok alatt automatikusan megállapítja azok sókoncentrációját. ezeken kívül még sok érdekes újítást nyújtott be a gyártás tökéletesítésére és most is újabbakon dolgozik.

gyöngyösi józsef a társadalmi munkában is kitűnik. előadásokkal segíti az üzem dolgozóinak műszaki és politikai képzését, szocialista brigádot patronál, s a városi vidámpark részére hajóhintát tervezett, amelyet már el is készítettek jórészt a konzervgyár dolgozóinak segítségével./mti/

bb. 22. egy wilhelm pieck-gyári dolgozó vállalása: száz embert nyer a véradó mozgalomnak

vid n/gy/fm

1962. augusztus 7.

három évvel ezelőtt kezdte meg működését győrt a vérel-látó állomás, amelynek azóta is rendszeres látogatója bodó jános, a wilhelm pieck gyár dolgozója. a „kiváló véradó”, címmel kitüntetett bodó jános eddig 18 alkalommal összesen 8 liter vért adott részorulóknak. az év elején pedig vállalta, hogy az idén száz embert nyer meg a véradó mozgalomnak. az általa szervezett véradók száma augusztus első napjaiban már nyolcvanra emelkedett./mti/

9.37/szb

-17-

9.45 ✓ Zeli

bb 20. az év utolsó negyedében megkezdik a berentei vegyiművek üzemi próbáit

vid . te/ki/fné 1962. augusztus 7.

a kazincbarcikai ipartelepen épül fel borsod megye új gyára: a berentei vegyiművek, amelynek két termelőegységében évente hatezer tonna pvc port és más vegyi anyagokat állítanak majd elő. a gyár építése már döntő szakaszába érkezett. a klórrakélektrolízis üzem 74 méter hosszú és 34 méter széles, ugynevezett cellatermében, valamint a több létesítményből álló sóoldóban francia vezetőmérnök irányításával gyors ütemben szerelik a gépeket és az elektromos berendezéseket. a pvc gyár polimér, monomér és acetilén előállításának berendezéséhez közeledik a nyugatnémet gépi berendezések elhelyezése és a gépeket összekötő csövek felszerelése. a szakemberek szerint az új létesítményben a negyedik negyedévben megkezdik az üzemi próbákat és ezek sikeres befejezése után, előreláthatólag 1963 elején indul meg a termelés.

az üzemelésre már felkészültek a gyár vezetői. eddig 45 műszaki szakember - mérnök és technikus - érkezett berentére. ezek többsége az elmúlt években külföldi üzemekben - például a német szövetségi köztársaságban, Lengyelországban, a német demokratikus köztársaságban és csehszlovákiában - bővítette ismeretét és tett szert gazdag tapasztalatokra. a műszakiak jelenleg a gyártási technológiák kidolgozásán tevékenykednek és rövidesen megkezdik a szakmunkások oktatását is. az üzemben egyelőre ötven olyan dolgozót vettek fel, aki jövőre már mint szakmunkás irányítja a bonyolult gépeket. ezek a dolgozók most a berendezések szerelésénél segítkeznek és az év végéig 120 órás tanfolyamon ismerkednek meg a termelési folyamatokkal. a budapesti vegyigyárakban 12 művezetőt képeztek ki, akik már részt vesznek a berendezések szerelésében.

a dolgozók elhelyezésére a gyár eddig 130 lakást kapott kazincbarcikán, a családtalan munkások részére pedig a közeli napokban adnak át százszemélyes legényszállást./mti/

..-

bb 23. augusztus 25-26-án fiatal írók országos találkozója lillafüreden

vid .bc/n/bc/fné 1962. augusztus 7.

1933-ban lillafüreden találkoztak az írók gazdasági egyesületének tagjai.

a baráti összejövetelen többek között részt vett józsef attila, nagy lajos, szabó lőrinc és kodolányi jános. móríc zsigmond tartott előadást „nép és irodalom” címmel. e találkozó alkalmával józsef attila „óda” című költeményét. az írók még egy találkozót rendeztek lillafüreden. 1942-ben

I irta

/folyt.köv./

bb 23. /augusztusszb 1 folyt./ fné

a haladó hagyományok ápolására a miskolci városi tanács művelődésügyi osztálya elhatározta, hogy az idén - s azt követően minden esztendőben - lillafüreden megrendezi a fiatal írók országos találkozóját. az első ilyen baráti összejövetel augusztus 25-26-án lesz, amikor az ország különböző vidékeiről érkező mintegy ötven fiatal író a szocialista emberábrázolás kérdéseit vitatja meg.

a kétnapos találkozóon a fiatal írók felkeresik a miskolci nagyüzemeket, a lenin kohászati műveket, a dímvágó gépgyárat, a pamuffonodát, megismerkednek a dolgozókkal és elbeszélgetnek munkájukról, életükről, a szakszervezetek megyei székházának nagytermében pedig szerzői esten számolnak be eddigi tevékenységükről, majd megtekintik a város nevezetességeit./mti/

..-

bb25. a régi tapasztalatokat új keretek között hasznosítják a nagylétei gazdák

vid /j/ká/fné 1962. augusztus 7.

a nagylétei gazdáknak, míg egyénileg művelték a földjüket, fő jövedelmi forrásuk a sertéshizlalás volt. azt lehet mondani: nem volt olyan ház a községben, ahonnan két-három kövér sertést ne értékesítettek volna.

a sok évtizedes tapasztalatot most új keretek között hasznosítják az aranykalász termelőszövetkezetben. elkészült az új sertéstenyésztő és hizlaló telepük vízvezetékekkel, villanyvilágítással. 2100 kövér sertést adnak el az idén a községből, s jövőre már négyezer sertést értékesítenek. hozzáértésüket mutatja, hogy átlag 130 kilós súlyban adják el a hizlókát, s kilónként 5 forint a tiszta nyereségük. a következő esztendőben a sertéshizlalás lesz a fő bevételi forrása a nagylétei aranykalász tsz-nek. ezzel akarják állandóvá tenni az elmúlt évek 40 forintos munkaegység részesedését./mti/

..-

9.53/szb

-19-

958 / Zeli

bb. 24. husz iskola nyilik osszet a mezogazdasagi tanuloik
reszere - budapesten meg lehet jelentkezni a disznovenytermesztő
szakmára

1 ie/gy/ká

1962. augusztus 7.

nétezerhatszáz fiatal kezd az idén szamát tanulni az
állami gazdaságokban és a termelőségvetkezetekben, s ezzel
14 000-re emelkedik a mezogazdasági tanuló képzésben résztve-
vők száma. a jelentkezések már lezárultak az általános
iskolát végzettek közül legtöbbször természetesen a nagy mező-
gazdasági megyékben, az alföldön és a tiszántúlon választották
a husz növénytermesztési, állattenyésztési és kertészeti szak-
ma valamelyikét. a fővárosi kertészeti vállalat és termelő-
szövetkezetek azonban augusztus közepéig még vesznek fel disz-
növénytermesztő tanulókat.

a mezogazdasági tanuló képzés most kap intézményes,
iskolai formát. az összes körülbelül husz üzemi iskola nyilik,
száz-száz tanuló részére. a növendékek a szakmunkásképzés három
éve alatt az intézetben laknak, s ott részesülnek elméleti
oktatásban. a gyakorlati ismereteket az iskola bázisgazdaságá-
ban szerzik meg; ez olyan állami gazdaság, termelőségvetkezet
vagy más mezogazdasági üzem, ahol a tanulók képzett szakemberek,
oktatók irányításával korszerű színvonalon ismerhetik meg
leendő szakmájukat. az iskolákat a megyei tanácsok hozzák lét-
re, a megye jelenlegi vagy kialakuló termelési irányának, a
termelőségvetkezetek szükségletének megfelelő szakmákban. a
tanulók üzemi iskoláiban felnőtt mezogazdasági dolgozók részére
is szerveznek majd szakmunkásképző tanfolyamokat.

az üzemi iskolák egyelőre csak a mezogazdasági tanulók
kisebb részének tudnak helyet adni, a többiek a központi
iskolákhoz tartozó kihelyezett osztályokban tanulnak. ezekben
évente három hónapig tart az elméleti oktatás, a gyakorlati
képzést pedig a tanulókkal szerződést kötött mezogazdasági
üzemek biztosítják./mti/

9.59/szb

-20-

1010

10.25
Zselli

bb. 26. hazaérkezett helsinkiből a magyar vit-küldöttség első
csoportja

t Lv/gk/gy/bs

1962. augusztus 7.

a magyar vit-küldöttség első csoportja kedden hazaérke-
zett finnországból. a különrepülőgép utasai között ott volt
az állami népi együttes tánckara, a pécsi balettkar, vala-
mint több szolista is. a sportdelegációból ugyancsak haza-
érkezett a tatabánya futballcsapata. a küldöttség tagjait a
ferihegyi repülőtéren a magyar ifjúság országos tanácsának veze-
tői és a hozzátartozók fogadták./mti/

11.21

bb 27. a közgazdasági szemle és a többi kgst ország
közgazdasági folyóiratainak közös száma

te/fné/ki

1962. augusztus 7.

közös szerkesztésben és tulnyomórészt azonos tar-
talommal jelentették meg ez év augusztusi számukat a kgst
országok közgazdasági folyóiratai. a közös szám kiadásában, a -
mely jellegét tekintve az első ilyen akció, hét ország hét
folyóirata: a planova sztopansztvoí sztatisztika/bulgária/
a planované hospodarstvi /csehszlovákia/, a gospodarka
planowa / lengyelország/, a közgazdasági szemle, a szocialis-
tische planwirtschaft /ndk/, a probleme economice /románia/
és a planovoje hozjajsztvo /szovjetunió/ vett részt.

a kiadvány célja a szocialista országok gazdasági
együttműködésével kapcsolatos általános elvi és ágazati gazda-
sági problémák összefoglaló tárgyalása és elemzése.

a közös számban magyar részről csikós-nagy béla a
szocialista világpiac saját árbázisának megteremtése, és
balázs sándor a külkereskedelem-gazdaságossági számítások
néhány időszerű kérdése címmel írt cikket. a külföldi szerzők
tollából a szocialista nemzetközi munkamegosztás és együtt-
működés elveiről, a kgst fejlődéséről, a gépipari, a vas-
kohászati, az energetikai és a vegyipari ágazatokban, továbbá
a mezogazdaság és a közlekedés területén kibontakozó
szocialista nemzetközi együttműködés kérdéseiről, valamint
a kgst-országok külkereskedelmének fejlődéséről közöl cikket
a közös szám, míg a szakirodalmi tájékoztató rovatban vajda
imre ismerteti dr. emil hoffmann nyugatnémet professor
könyvét a kgst-ről ./mti/

11.38/szb

-21-

1142
Zselli

bb. 28. időjárásjelentés

ku/gy/bs

1962. augusztus 7.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 7-én, 13 órakor:

csökken a meleg

európa időjárásában jelentős változások indultak meg. a néhány nap óta tartó hőség az előretörő óceáni levegő hatására gyorsan kelet felé húzódik vissza. az élénk nyugati szelek esőket, zivatarokat hoznak. a felüdülést hozó tengeri levegő első hulláma elérte bern, prága és ausztria középső vidékét. hazánkban tegnap folytatódott a hőség. a hőmérséklet napközben országsszerte 30-33 fokig emelkedett. eső sehonnan sem jelentettek. ma hajnalban a levegő 16-19 fokig hűlt le. ma délelőtt országsszerte napos az idő és a hőmérséklet már 10 órakor 28-30 fok körüli értékeket ért el. budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 26.4 fok volt, a sokévi átlagnál 4.6 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 32 fok, a tengerszintre átszámított légnyomása 756 mm, erősen süllyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete síófokon 27 fok.

várható időjárás szerda estig: északnyugat felől csökken a meleg. felhősebb idő esőkkel, zivatarokkal. élénk déli, délnyugati, később elsősorban a dunántúlon erős nyugati, északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 15-19 fok. a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 22-26 fok között.

a duna vizállása 297 centiméter.

/mti/

.-.

13.20 /szb

-22-

13.30

Zeli

bb 29. figyelmen kívül hagyták a tűzrendészeti szabályokat - elégett a cséplőgép nagylócon

j/ fné/ká

1962. augusztus 7.

az elmúlt hetekben a belügyminisztérium országos tűzrendészeti parancsnokság felhívta a mezőgazdaságban dolgozók figyelmét a cséplésre vonatkozó tűzrendészeti szabályok megtartására. a felhívás többek között tartalmazta, hogy cséplést csak olyan erőgép végezhet, amelyet szabványos szikrafogóval láttak el, továbbá, hogy a cséplés során az asztagok, illetve kazlak, valamint az erőgép között nyolc méteres tüztávolságot tartsanak. az említett szabályok figyelmen kívül hagyásából tűz keletkezett a nógrád megyei nagylóc községben lévő munkás-paraszti szövettség termelőszövetkezetben. a cséplőgépet meghajtó g 35-ös erőgépből kipattanó szikra meggyújtotta az asztagban álló buzát, majd a kifejlődő tűz következtében a cséplőgép és a hozzátartozó elevátor is elégett, jelentős kár keletkezett. hasonló tüzesetek elkerülése érdekében az országos tűzrendészeti parancsnokság ismételten felhívja a figyelmet a tűzrendészeti szabályok szigorú megtartására ./mti/

.-.-

bb 30. szegedről expedíció indult a tisza felső szakaszának kutatására

vid/j /fné/ká

1962. augusztus 7.

kedden szegedről kolosváry gábor, az akadémia levelező tagja, a szegedi tudományegyetem állatrendszertani intézete professzorának vezetésével elindult a tisza-kutató expedíció a felső tiszavidék állatvilágának tanulmányozására. az expedícióval tart beretzk péter neves szegedi ornitológus is. tíz napig kutatják a folyó felső szakaszán a vizek és árterületek faunáját, s az összegyűjtött adatokból igyekeznek kideríteni, miként változik az állatvilág a környezet változásának megfelelően.

az eddigi expedíciók tapasztalatai alapján megállapították, hogy a vizlépcsők építésével, a víz folyásának lassulásával a folyó vizének élővilága mindinkább megközelíti az állóvizekét. kutatásaik egyik érdekessége, hogy nemrégiben olyan mohaállatra bukkantak a tisza vizében, amely másutt nem fordult elő az országban./mti/

13.51-/szb

-23-

13.55
14- *Zeli*

bb. 31. megkezdődött a kenderarató az alföldön - az idén elő-
ször teljesen gépesítették ezt a munkát

vid 1/gy/ká

1962. augusztus 7.

az alföldön megkezdődött a második aratás: az egyik legfon-
tosabb ipari növény, a kender betakarítása. a délmagyarországi
rostkikészítő vállalatokhoz tartozó öt megye 17 000 holdnyi
kenderterületén először a déli részen, csongrád és békés
megyében ért be a rostnövény. a hódmezővásárhely és orosháza
környéki termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban teljes
üzemmel működnek már az aratókombájnok.

az idén először az utolsó szálígg aratógéppel vágják le
a termést. ehhez csaknem 200 - tonnyomórészt szovjet gyárt-
mányu kenderkombájn áll a termelőszövetkezetek, állami
gazdaságok rendelkezésére. úgy számítják, hogy e hónap végéig
levágják a kender zömét. egy kisebb terület aratása azért
húzódik el, mert a török import vetőmagból származó kender
kissé később érik be a hazainál.

a legjobb termést a csongrád megyei gorzsaai állami
gazdaságban takarítják be. itt 300 holdas területen csaknem
három méter magasra nyult fel a növény, s az átlagtermés eléri
a 40 mázsát. megközelítik ezt az eredményt az orosházi vörös
csillag és a petőfi tsz-ben is.

egyes hódmezővásárhelyi szövetkezetekben, ahol néhány nap-
ja aratnak, a kék forgatását is megkezdték, hogy mindkét
oldalán szép sárgás színt nyerjen a kender. a kékvetet rövide-
sen felállítják, s sátoroszerű, hegyes kenderkupok tizezrei
teszik majd változatossá az alföldi sík táját. /mti/

..

bb. 32. kettős halálos baleset kutjavítás közben

vid. te/fné/ki

1962. augusztus 7.

két halálos áldozatot követelt a kutjavítás székes-
fehérvárott a seregélyesi úton. ifju brukker józsef kutjának
javítása során a kutban robbantást hajtottak végre. szelicsán
imre székesfehérvári lakos leeszkedett a 22 méter mély kutba,
hogy eltávolítsa az előző napi robbantás törmelékait. a munka
megkezdése után rosszul lett és a kötélről, amellyel munkatársai
a felszínre akarták húzni, eszméletlenül visszaesett. a balesetet
látva ifju brukker józsef szintén a kutba ereszkedett. segít-
ségével a felszínre húzták szelicsán imre holttestét. közben
azonban brukker józsef is elvesztette eszméletét és az odaérkező
tűzoltók már csak holttestét tudták kiemelni a kutból. a két
halálos balesetet feltehetően a robbantás után a kutban vissza-
maradt gáz okozta. a vizsgálat megindult. /mti/

14.--/szb

-24-

1405
1415
[Handwritten signature]

bb 33. a tikkasztó melegben is teljesítik tervüket a diósgyőri
martinászok

vid.te/fné/ki

1962. augusztus 7.

a hatodik napja tartó kánikula nagy feladat
elé állítja a lenin kohászati művek martin acélművének dolgozóit.
az acélmű öntőcsarnokában igen nagy a hőség. hasonlóan nagy
meleget mérnek a kemencesoron is, ahol a martinászok dolgoznak.
szinte elviselhetetlenné teszi a meleget, hogy széljárás nincs,
s így a levegő megszorul az öntőcsarnokban és a kemencesoron.

az üzem vezetősége mindent megtesz, hogy a korábbi
évek melegét is tulszárnyaló kánikulában elviselhetővé tegye a
meleget. az öntőcsarnokban fuvókákat szereltek fel, s ezeken
keresztül sűrített levegővel keltenek mesterséges légmozgást.
minden öntőcsarnokban dolgozó műszakonként egy liter fekete-
kávét kap orvosi rendelésre, hogy a szervezet folyadékveszte-
ségét ily módon pótolják.

a kemencesoron dolgozók részére korlátlan mennyiség-
ben adnak sós ásványvizet. amíg más napokon átlagosan 2.500
liter ásványvizet fogy, addig a kánikulában a fogyasztás eléri
a napi 5000 litert is. a kemencék előtti rakodóteret tíz
percenként locsolják vízzel. Lehetővé tették azt is, hogy a
dolgozók a munkaszünetekben zuhanyozhassanak.

a szinte elviselhetetlen meleg ellenére a diósgyőri
martinászok becsülettel helytálltak, s a kánikula idején
minden nap túlteljesítették tervüket. keddre virradóra is
csaknem száz tonnával több acélt csapoltak, mint amennyit
tervük előírt. /mti/

bb 34. hetvenhét autót sorsolnak vasárnap balatonfüreden

1 ke/ke fné/vg

1962. augusztus 7.

a gépkocsi nyeremény betétkönyvek ötödik sorso-
lását augusztus 12-én, vasárnap délelőtt tíz órakor balaton-
füreden rendezik az országos takarékpénztár.

a huzáson az április 30-ig váltott és július 31-én
még érvényben volt tízezer és ötezer forintos betétkönyvek
vesznek részt. a tízezer forintos betétkönyvek között ötvenhat,
az ötezer forintos könyvek tulajdonosai között pedig huszonegy
autót sorsolnak ki. a huzáson tehát összesen hetvenhét autó,
skoda, trabant, hillman, simca, renault, moszkvics, wartburg
és zasztawa gépkocsi talál majd gazdára. /mti/

14.30/szb

14.44

-25-

[Handwritten signature]

bb. 35. a csehszlovákiába és romániába utazók figyelmébe

k/hbj/rj vg

1962. augusztus 7.

egyes nemzetközi vonalakon az utazóközönség kényelmének érdekében a MÁV bevezette a kötelező helyjegy-biztosítást. az utóbbi időben gyakran előfordult, hogy főleg csehszlovákiába, romániába utazók utazásukat csak néhány napos késéssel tudják megkezdeni, mert nem kaptak helyjegyet. a helyeket ugyanis már több héttel előbb lefoglalták.

a MÁV ezért elhatározta, hogy olyan vonatokat is indít, amelyek helyjegy nélkül is igénybe lehet venni. ezek a vonatok dél-csehszlovákiába és nyugat-romániába mennek és átszállásos csatlakozással ezeknek az országoknak bármely részébe is el lehet jutni. dél-csehszlovákiába a következő vonatok állnak rendelkezésre:

szeptember 2-ig budapest nyugati pályaudvarról közvetlen kocsi közlekedik nové zamkyig, /érsekújvár/ a 9 óra 50 perckor induló vonattal, mely 11 óra 28 perckor érkezik šturovora /párkány/ és a vámvizsgálat után 12 óra 27 perckor indul tovább, majd nové zamkyba 13.32 órakor érkezik.

nové zamkyból csatlakozása van a vonatnak bratislavába.

szeptember 3-tól október 31-ig budapest nyugati pályaudvarról 7 óra 43 perckor indul vonat šturovoig, ahonnan közvetlen csatlakozás lesz nové zamky felé.

visszaútban szeptember 2-ig nové zamkyból 16 óra 51 perckor indul a közvetlen vonat, amely 20 óra 16 perckor érkezik budapest nyugati pályaudvarra, szeptember 3-tól kezdődően közvetlen kocsi már nem közlekedik, de csatlakozás akkor is lesz a budapest nyugati pályaudvarra a 21 óra 36 perckor érkező vonathoz. csehszlovákiával budapest keleti pályaudvarról komáromon át két vonat is biztosítja az összeköttetést. ezek a vonatok azonban közvetlen kocsikat nem továbbítanak, komáromban tehát mindegyik vonatról át kell szállni. az egyik vonat 8 órakor indul budapest keleti pályaudvarról, komáromból 11 óra 23 perckor folytatja útját nové zamky felé és onnan a csatlakozó vonattal 16 óra 28 perckor lehet bratislavába érkező. ugyanennek a vonatnak csatlakozása van a csatlakozó vonalon közlekedő vonatokhoz is. a másik vonat 15 óra 11 perckor indul budapest keleti pályaudvarról és komáromból 18 óra 48 perckor indul tovább és nové zamkyn át 0. óra 31 perckor érkezik bratislavába.

/folyt.köv./

15.55/ Lm 16.04 - 26 -

bb. 35. / a csehszlovákiába.....1. folyt./rj

visszaútban bratislavából 4 óra 27 perckor indul és átszállással nové zamky-komáromon át 13 óra 30 perckor lehet budapest keleti pályaudvarra megérkezni. a másik vonat 13 óra 40 perckor indul bratislavából és az előbbi utirányon át 21 óra 46 perckor érkezik budapest keleti pályaudvarra. ez a két vonatpár egész éven át közlekedik. természetesen mindkét vonatnak csatlakozásai vannak csehszlovákia egyéb részei felé.

romániába közvetlen vonat közlekedik szeptember 1-ig budapesttől telusig /tövis/. a vonat budapest nyugati pályaudvarról 16 óra 10 perckor indul és biharkeresztesen át 3 óra 05-kor érkezik clujra /kolozsvár/ és 4 óra 47 perckor razboienibe, /székelykocsárd/ és telusra 5 óra 21 perckor érkezik. visszaútban a vonat telusról 22 óra 05 perckor indul, razboieniből 22 óra 44 perckor clujból 0 óra 37 perckor folytatja útját és biharkeresztesen át 9 óra 10 perckor érkezik budapest nyugati pályaudvarra. a vonat szeptember 3-án érkezik utoljára. a fenti vonatokat helyjegy nélkül lehet igénybevenni és különösen azoknak az utasoknak alkalmas és kényelmes, akik a könnyen elérhető dél-csehszlovákia és nyugat-románia területére kívánnak utazni./mt1-/

--

bb 36. újabb megyékben fejeződött be az aratás - a szabolcs megyei gépállomások és termelőszövetkezetek minden szántótraktora a földeken dolgozik

vid ő kz-lm ká

1962. augusztus 7.

kedden szolnok és baranya megyével ötre emelkedett azoknak a megyéknek a száma, ahol befejezték az év legnagyobb mezőgazdasági munkáját, az aratást. az ország egyik legnagyobb gabonatermő körzetében, szolnok megyében, egy nap alatt vágták le az állami és szövetkezeti gazdaságok együttesen csaknem 230.000 holdnyi gabonáját. a nagy munka befejeztével most minden erőt a hordásra és a cséplésre mozgósítanak. 600 - 700 vontató, illetve tehergépkocsi és több ezer fogat hordja a tarlókról a szérükre a kévét. a szérükön 470 cséplőgép pergeti a szemet. egyes helyeken, így például a turkevei vörös csillag termelőszövetkezetben, keddre ez a munka is befejeződött.

a letakarított tarlókon nyomban munkához látnak a szántótraktorok. már most 350 gép dolgozik kettős műszakban, tehát éjjel-nappal a tarlók alábuktatásán. a megyében eddig összesen 80.000 holdat szántottak fel.

/folyt.köv./

16.05s

16.30

- 27 -

bb 36./ újabb megyékben..../ 1.folyt.s

baranyában 170.000 hold gabonát kellett betakarítani. az állami gazdaságok teljes egészében, a termelőszövetkezetek pedig mintegy háromnegyed részben géppel oldották meg ezt a feladatot. a gépállomási kombájnok teljesítménye meghaladta a tervezettét, - 230 hold helyett átlagosan 260 holdat vágta le. közülük sokan kiemelkedő teljesítményeket értek el. folk józsef bolyi kombájnos például egymaga 700 holdat aratott le. az aratás egész ideje alatt kereken 110 vagon terményt szállítottak el a géptől.

a kombájnok jelentős része az aratás befejeztével sem vonul be a gépszinbe. egy részük az aprómag és a borsó betakarításánál dolgozik, más részük pedig a tarlón haladva közvetlenül a keresztekből csépeleli az aratógéppel, vagy kézzel vágott gabonát. többen a szomszédos tolna megyében segítkeznek az aratás mielőbbi befejezésében.

az ország egyik leghűvösebb vidékén, vas megyében a gabonák későbbi érése miatt lényegében csak tíz nap óta dolgozhatnak teljes üzemmel a gépek, ennek a tíz napnak az eredményei viszont rendkívül figyelemre méltóak: ez idő alatt a megyében összesen 95.000 hold gabonát vágta le. még mintegy 30.000 hold vár aratásra a vasi szövetkezeti gazdaságok határában, de a munka jelenlegi üteméből ítélve néhány nap alatt végeznek ezzel is. a legtöbb még lábbon álló termés a szombathelyi és a körmendi járásban van. most ezekre a vidékekre vonják össze a másutt már fölöslegessé vált gépeket, a jobb kihasználás érdekében a gépek általában éjszaka, utaznak, s így másnap reggel lényegében időkiesés nélkül folytathatják a munkát.

a jól szervezett, jó ütemű betakarítás mellett azonban feltűnően elhanyagolják a megye szövetkezeti gazdaságai a talajmunkákat, sokhelyütt még a saját tulajdonukban lévő gépeket sem használják ki, a gépállomások szántótraktoraiból pedig több mint 100 áll munka nélkül.

szabolcs-szatmár megyéből, ahol már az elmúlt hét utolsó napján befejeződött az aratás, viszont éppen a talajmunkák ütemének fokozódásáról érkezett jelentés. hasznos segítséget jelentett ehhez az, hogy hétfőn 30 milliméternyi csapadék áztatta meg a szatmár-beregi tájat, s így most öt hold talajmunkát végezhetnek el ugyanannyi idő alatt, mint amennyi idő alatt korábban egy holdat. a kedvező lehetőséget alaposan ki is használják, a szövetkezetek és gépállomások valamennyi szabad szántó-traktora a földeken dolgozik./mti/

16.12s

- 28 -

bb 37. több mint 12 millió tankönyv - sajtótájékoztató az 1962-63-as oktatási év tankönyvellátásáról

t vt/gk/s sr

1962. augusztus 7.

a művelődésügyi minisztériumban kedden sajtótájékoztatót ismertettek az 1962-63-as oktatási év tankönyvellátásáról. vágvölgyi tiber, a tankönyvkiadó vállalat igazgatója többek között elmondotta, hogy az általános és a középiskolák tanulóinak 357 féle kiadványból több mint 12 millió új példány áll rendelkezésre. az új tanévre már valamennyi általános iskolai tankönyv megjelent, s azokat a könyvterjesztő vállalatok időben megkapták. megjelentek már a dolgozók általános iskolájának tankönyvei is. elkészültek a középiskolai tankönyvek, a gimnáziumok 3. osztályában használt fizika és olasz nyelvkönyv, valamint a közgazdasági technikai technológia könyv kivételével. a hiányzók legkésőbb augusztus végéig elhagyják a nyomdát.

az 1962-63-as oktatási évben aránylag kevés lesz az új kiadású általános és középiskolai tankönyv, mert a következő években valamennyit kicserélik. most csak azok helyett adtak ki újat, amelyek már nagyon elavultak. az általános iskolák tanulóinak csupán a fakultatív nyelvoktatáshoz készültek új könyvek.

az új típusú iskolákban 22 féle úgynevezett öt plusz egyes új tankönyv, a szakközépiskolai könyvek közül 37 féle jelenik meg.

néhány új tankönyv a felnőtt oktatásban résztvevők számára is megjelenik: így a középiskolai 1. és 3. osztályos biológia, a 2.-os matematika és a 3.-os fizika. lényegesen egyszerűsödött a nemzetiségi tankönyvkiadás, a német nemzetiségi iskolák kivételével ugyanis - a szülők kérésére - az egyéb nemzetiségi iskolákban csak egyes tárgyakat tanítanak anyanyelven, a többi tantárgyat pedig magyar tankönyvekből oktatják. a nemzetiségi iskolák diákjainak nemzetiségi nyelveken szak-kifejezés-gyűjteményt adnak ki, hogy megismerkedhessenek a magyar nyelven tanított tárgyak szakmai szókincsével.

a pedagógusok munkájának könnyítésére az idén is nagy számban készülnek különféle segédkönyvek. az általános és a középiskolákban működő számos idegen nyelvű szakkör tagjainak hasznos támogatást nyújt majd az orosz szakköri füzet, illetve zsebkönyv. újdonság lesz a kisiskolásoknak készülő orosz és német nyelvű amelyeket az ősszel meginduló kísérleti osztályokban átmenetileg használnak. -könyv,

/folyt.köv./

16.20.s 16.38

- 29 -

bb 37./ több mint..../ 1.folyt.s

az iskolai könyvtár sorozatban hamarosan napvilágot lát a szomszéd népek irodalmából és a magyar irodalom a századfordulón című kötet. az előbbiben a tanulók megtalálják a szomszéd népek irodalmának legszebb alkotásait, a másik kötet a századforduló magyar irodalmába nyújt betekintést. a soha többé! című kiadvány az antifasiszta irodalomból ad személy- gyűjteményt. antológiát jelent meg a tankönyvkiadó vállalat az ateista és antiklerikális irodalomból.

dr. bencédy józsef, a művelődésügyi minisztérium középfoku oktatási főosztályának vezetője a tankönyvelosztás kérdéseiről tájékoztatta a sajtó képviselőit. többek között elmondotta, hogy változatlanul szükséges a használt tankönyvek egy részének összegyűjtése. továbbra is fenntartják az általános iskolákban a helyi szétosztás jól bevált módszerét. közölte, hogy néhány középiskolai tankönyv összegyűjtése is szükséges, mert az eredetileg tervezettnél több tanulót vettek fel az első osztályokba. elmondotta még, hogy az általános és a középiskolai füzetekből, író- és tanszerekből, iskolatáskákból bőséges készlettel rendelkeznek a boltok. a tanév első napjaira lesz kellő mennyiségű rajztábla és vonalzó is.
/mti /

--

bb 38. munkásmozgalmi kiállítás szolnokon

vid fm/n/s fm

1962. augusztus 7.

kedden a szolnok-i ságvári endre művelődési házban megnyílt „a magyar munkásmozgalmak története, című szot- vándor- kiállítás. az anyagot helytörténeti dokumentumokkal egészítették ki. a szolnoki damjanich jános múzeum gyűjteményéből bemutatják a szolnoki famunkások 1919-es vörös zászlaját, valamint a tiszai harcokról szóló írásos és tárgyi bizonyítékokat. a táblákon helyet kapott a tanácsköztársaság irodalmát jellemző anyag is./mti /

--

16.22/a 16.43

- 30 -

bb. 42. tanácskozik a nemzetközi újságíró szervezet ötödik kongresszusa

t /bc/zs/hné/rj sr

1962. augusztus 7.

a nemzetközi újságíró szervezet ötödik kongresszusa kedden a parlamentben folytatta tanácskozását. az ülésen eleven, széleskörű vita, sokoldalú eszmecsere bontakozott ki a főtítkári beszámoló felett. a felszólalók részletesen szóltak hazájuk újságíró szervezetének munkájáról, eredményeiről, terveiről, s kifejtették álláspontjukat az újságírók nemzetközi szervezetének tevékenységéről is.

sok szó esett a vitában a különböző nemzetközi szervezetek együttműködésének jelentőségéről, a delegációk cseréje, a személyes megismerés fontosságáról. erről beszélt hozzászólásában tadeusz rojek, a lengyel újságíró szövetség főtáskára is. rámutatott, hogy a nusz-nak kezdeményezőnek kell lennie a kétoldalú kapcsolatok kialakításában, az együttműködés új formáinak megteremtésében. mint mondotta, semmi sem szolgálhatja jobban a földrajzilag egymástól távol levő országok, népek közötti barátság, megértés szellemének kialakítását, mint a gondolatok, vélemények és tapasztalatok személyes kicserélése.

a sajtó munkásai eddigénél szélesebbkörű, kiterjedtebb együttműködésének erejét, jelentőségét méltatta khader ghosh, az indiai újságíró szövetség elnöke, aki megfigyelőként vett részt a kongresszuson. hasonló véleménynek adott hangot fahmy hussein, a pánafrikai újságíró szövetség elnökhelyettese, aki rámutatott:

-- a pánafrikai újságíró szövetség együtt kíván működni minden olyan szervezettel, amely felemli szavát az imperializmus és a gyarmati rendszer ellen, s kész segítséget nyújtani afrika és ázsia fiatal államainak függetlenségük megvédéséhez. mi sajtó tapasztalatunkból tudjuk, hogy a kapitalizmus, a kolonializmus maga érdekében használja fel az újságokat, a rádiót és a televíziót. érthetően sürgető tehát számunkra, hogy a haladottabb országok támogatásával mielőbb megteremtjük a népünk érdekeit, céljait szolgáló, igazhangu sajtóorgánumokat.

a vita központi témája volt az is, mit jelent a valóságban a nyugati értelmezésű sajtószabadság? a kolumbiai újságírók küldötte erről a következőket mondta:

/folyt.köv./

16.35/a 16.46

- 31 -

me

me

b.b42. / tanácskozik.....1. folyt./rj

- sajtószabadság nálunk nem létezik. a lapok a nagy vállalkozók kénye-kedvének vannak kiszolgáltatva, az újságokat bel- és külföldi trösztök finanszírozzák. amikor egyesek megpróbáltak szót emelni az éppenséggel nem kívánatos befolyással szemben, az érintett pénzemberek ádáz harcot indítottak az „okvetetlenkedők” ellen, s mindent elkövettek a demokratikus sajtó elnémitásáért. Így történt, hogy a sajtószabadság felkent hirdetői a szabad sajtó ellen fordultak....

csin csung-hua, a kínai delegáció vezetője, a nusz alelnöke kifejtette: sajtószabadság csak valóban szabad országban létezhet. ebből világosan következik, minden becsületesen gondolkodó újságíró kötelessége: támogatnunk kell a népek igazságos harcát, segítenünk kell az elnyomott népek önrendelkezési jogának megszerzését és sikra kell szállnunk a gyarmati és függő sorban élő népek felszabadulásáért. hangoztatta, hogy a kínai újságírók hívei és propagandistái a békés egymás mellett élés gondolatának, s támogatják a fiatal afrikai és ázsiai országok szabad sajtójának megteremtését célzó törekvéseket.

- akkor dolgozunk jól - hangoztatta -, ha az emberi haladás eszméit újabb tíz- és százmilliókhoz juttatjuk el, új ösztönzést és erőt adunk az emberiség magasztos céljainak kivívásához.

felszólalt a vitában georgi bokov, a bolgár újságírószövetség elnöke, aki kifejtette:

- a nemzetközi újságíró szervezet vezetői és tagjai sikeres időszakot zárhatnak le ötödik kongresszusukkal. minden okunk megvan, hogy optimisták legyünk: szervezetünk ereje, tekintélye és bevolyása szemmel láthatóan növekszik, s mostani tanácskozásunk is közelebb visz nagy tervünk valóraváltásához, a világ hivatását szerető, demokratikus és becsületes újságíróinak tömörítéséhez.

gerard gatiñot, francia újságíró felszólalásában elmondta:

- az elmúlt években alaposan megnőtt azoknak a kollégáinknak száma, akik irással, szóval és tettel is kiálltak az algériai nép függetlenségéért, szabadságának biztosításáért. nem tulsás azt állítani, hogy ezeknek a bátor, becsületes újságíróknak is szükség volt az algériai nép harcának sikerében. igaz, a demokratikus sajtó hangjának tompítására szinte minden eszközt felhasználtak ellenségeink; s az oas gyilkos terrorjának áldozatai között is nagyszámban vannak haladó gondolkodású újságírók, sajtótudósítók. még sok feladatunk van, nagy munka vár ránk, de tudjuk: nem dolgozunk hiába.....

/folyt.köv./

16.44/a

16.58
1720

- 32 -

b.b42. / tanácskozik.....2. folyt./rj

felszólalt a beszámolót követő vitában g. deleg, mongol újságíró, aki éles szavakkal ítélte el a nyugati sajtóban nem ritkán napvilágot látó hamis információkat, ferdtéseket. f. vogli, az albán küldöttség vezetője, az albán újságírók munkájáról tájékoztatta a kongresszust.

p. hoveyda, a unesco megbízottja köszönetet mondott a kongresszusra történt meghívásáért, s bejelentette: a unesco titkársága javasolta a unesco végrehajtó tanácsának, hogy fogadja el a nemzetközi újságíró szervezet felvételét tanácskozási joggal a unesco tagjai közé.

j. fischer, a mandátumvizsgáló bizottság elnöke az ülésen be-terjesztette a bizottság jelentését. ebből kitűnik, hogy a negyedik kongresszus óta megkétszereződött a tanácskozáson részvevő országok száma, a delegátusok pedig csaknem háromszor annyian vannak, mint 1958-ban. a nemzetközi újságíró szervezet iránti érdeklődés növekedését tanúsítja, hogy a mostani, budapesti kongresszuson 34 különböző újságíró szervezet megfigyelővel képviselteti magát, s hat nemzetközi szervezet is elküldte megfigyelőjét a tanácskozásra.

a vita után a kongresszus résztvevői bizottságokban folytatják munkájukat. a bizottságokban az újságírás etikai kérdéseit, a nemzetközi együttműködés időszerű feladatait és az újságírók szociális és anyagi helyzetével kapcsolatos problémákat tárgyalják meg.

a kongresszus résztvevői este a magyar újságírók országos szövetségébe látogattak el, s megtekintették a kisipari szervezetek dívatbemutatóját./mti/

..-

bb. 44. elutazott a szovjet veterán küldöttség

t/vt/tr/rj sr

1962. augusztus 7.

a szovjet veterán küldöttség, amely i.v. tyuljnev hadseregtábornok vezetésével - a magyar partizán szövetség meghívására - két hetet töltött hazánkban, kedden délután hazautazott.

a vendégek bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. sós györgy, a magyar partizán szövetség alelnöke és gábor istván, a szövetség főtitkára, továbbá a honvédelmi minisztérium képviselőjében tóth lajos vezérőrnagy. ott volt a bucsuztatásnál m.a. popov, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője./mti/

..-

16.50/a
1720

- 33 -

Mej

bb 39. kétnapos gazdag program, hangversenyek, utcabál, munkásparaszt találkozók a budapestiek alkotmány-ünnepé alkalmából

i hi/hi-lm sr

1962. augusztus 7.

a fővárosi népművelési szervek elkészítették az augusztus 20-i hagyományos ünnepek programját. a központi rendező szervek és a kerületekben alakult társadalmi bizottságok az alkotmány-ünnepre és az azt megelőző vasárnapra felejthetetlen élményeket, emlékeztető műsorokat nyújtó programot állítottak össze felnőtteknek és fiataloknak egyaránt. az eddigi szokások szerint a rendezvények zömét budapestiek a népligettől a hűvösvölgyi nagyrétig terjedő „zöldövezetben”, bonyolítják le.

a városliget árnyas fái alatt ezuttal is többtízezer felnőtt és gyerek találhatja majd meg kétnapos szórakozását. a délelőtti mindkét ünnepnapon a gyermekeké lesz. 19-én a fászköri színpadon vegyipari szakszervezet gondoskodik látványos, mulatságos műsorokról, 20-án egész napon át a vasutas együttesek szórakoztatják a ligetben letelepedő gyermekeket és szüleiket. többi között a szakszervezet központi ifjúsági fúvószenekara, az északi járműjavító népi együttese, valamint a központi szakszervezeti szimfónikusok lépnek fel, ismert művészek közreműködésével.

a népligeti kirándulókat térzenével várja a pesterzsébeti vasas művelődési ház zenekara, majd megkezdődnek a gyermekműsorok. a kicsinyeknek az állami pénzverő bábosai adnak elő érdekes meséket. a felnőtteket üzemi együttesek szórakoztatják. a beloiannisz-gyáriak énekes-zenés műsorral készülnek a népligeti vendégszereplésre, a ganz-márvag-gyár műkedvelői szimfónikus zenekarokkal és énekkarokkal szerepelnek.

a hűvösvölgyi nagyrét szabadtéri színpadán is egymást váltják majd a fővárosszerte jól ismert népi együttesek és kórusok. 19-én a hvdsz külföldön is több díjat nyert bihari jános táncegyüttesének műsorával kezdődik az ünnepség, majd vállalati esztrádzenekarok és a liszt ferenc kórus lép színpadra. másnap újabb hat együttes gondoskodik az ünneplő közönség szórakoztatásáról. a pénzügyőrök szimfónikus zenekara a szakszervezeti körműsor keretében szabadtéri hangversenyt ad.

az alkotmány-ünnep programjában egyre inkább szerepet játszik két újabb fővárosi szabadtéri szórakozóhelyünk, a bartók-színpad és a gellérthegy színpad. mindkét helyen többnyire gyermekműsorokat tartanak a kétnapos ünnepen, s ugyanilyen jellegű szórakoztatásra rendezkedik be a margitszigeti kagyló-színpad is, ahol a többi között bábszínház és gyermek ügyességi versenyek lesznek.

/folyt.köv./

17.15/a 17.30

- 34 -

bb 39. /kétnapos gazdag...folyt./-lm

külön program gondoskodik a zenekedvelők szórakoztatásáról. vajdahunyadváránál 19-én este ünnepi hangversenyt ad a vasas központi művészegyüttes énekkara és szimfónikus zenekara, erkel, bartók, kodály és liszt-művekből. 20-án - czanik zsófia és joviczky józsef fellépésével - a postások szimfónikus zenekara ad koncertet. a halászbástyán 20-án este, a népek zenéje című műsorban, a világ népeinek jellegzetes dalait bemutató műsorral szerepelnek az állami operaház és a pécsi nemzeti színház művészei. ünnepi hangversenyeket tartanak ezenkívül a 2. kerületi mechwart téren, óbudán a szél utcai szabadtéri színpadon, az újpesti április 4. téri színpadon és a pestlőrinci rózsza ferenc szabadtéri színpadon.

a főváros igen sok közkedvelt művésze is kiveszi részét a tömegek szórakoztatásából. különleges karnevál a kisstadionban címmel például nagyszabású közös akcióra készülnek, amelyet augusztus 20-án este 8 órakor mutatnak be. a műsor kiemelkedő számai lesznek: a járműfelvonulás, a slágerrakéta, a táncos fiáker, a sportvonat, a mozgó autómúzeum, az est látványos tűzijátékkal zárul. a programban számos külföldi vendégművész is fellép.

gazdag alkotmányünnepi műsorra készülnek az üzemi művelődési otthonok is. csepel dolgozói a munkáshon színháztermében tartják ünnepségüket, a 14. kerület lakossága részére a helyi tanács népművelési osztálya gondoskodik ünnepi szórakozásról. hangverseny lesz a rózsavölgyi szabadtéri színpadon, gyermekelőadás a kerület parkszínpadán.

augusztus 20. hagyományaihoz híven a termelőség-kezeseket patronáló budapesti üzemek munkásai és tsz. gazdák több kerületben ezuttal is közösen szórakoznak majd. a fővárosból több mint száz üzemből utazik le küldöttség egy-egy faluba vagy termelőség-kezesbe, hogy részt vegyen a patronált gazdaság ünnepségén, s nagy számban látnak majd vendégül vidékről felránduló parasztcsoportokat a fővárosi üzemekben.

budapest népe - főképpen az ifjúság - az idén is a felvonulási téren rendezendő, nagyszabású utcabállal fejezi be az ünnepelést. a feldiszipított térségen például a néphadsereg művészegyüttesének népi zenekara, valamint ismert budapesti művészek - közöttük

hollós ilona és záray mártá, németh lehel, vámosi jános - szórakoztatják éjfélig a sokszáz táncospárt./mti/

--

17.25/a

- 35 -

1740

me

bb 40. százezer vendég a balaton partján - huszezer kiló húst, ötvenezer kiló pékárut, százezer liter üdítőitalt és sört fogyasztanak naponta a balatoni nyaralók

vid te-lm ki

1962. augusztus 7.

a korábbi hetek változékony időjárása miatt a balatoni főszezon az idén augusztusra tolódott át. a harmadik hőhullám ugrásszerűen megnövelte a balaton-part forgalmát, s a 195 kilométeres partmenti üdülőövezet egyetlen hatalmas nyári táborra hasonlít. a nyaralóházak mellett hosszú sorokban húzódnak a kijelölt campingek, az ifjúsági és gyermek sáttáborok. a balatonföldvári nemzetközi campingben már nincs annyi zászlótartó rud, hogy felhuzhatnák az itt táborozó külföldi vendégek nemzeti zászlaját. ebben a táborban szinte minden talpalatnyi hely foglalt. tihanyban és balatonfüreden 10-15 állam nemzeti zászlaját lengeti a szél. a tópart mintegy hétszáz vállalati és szakszervezeti üdülőjében több mint ötvenezer töltik szabadságukat. a fizetővendéglátó szolgálat tízezer személyre lefoglalt magánnyaralóban is táblás ház van. a szállodák, motelek csaknem négyezer helyét jobbra ugyancsak külföldiek bérelték ki.

a balaton mintegy százezerre tehető állandó vendégén kívül a hétvégén érkező kirándulók száma, még strandolásra alkalmatlan időben is, szintén megközelíti a százezret. munkaszüneti napokon csupán badacsonyba nyolcezer-tízezer ember utazik. a napokban megnyitott borhetekre még a legtávolabbi vidékekről is ezrek érkeznek.

végig a tóparton nagy a forgalom, a meleg napokon azonban, természetesen, a strandokat látogatják legtöbben. siófok, balatonalmádi és balatonföldvár strandjain a fürdővendégek száma naponta átlagban meghaladja a tízezret. a tópart ötven fizető- és szabadstrandjának vendégserege augusztus első napjaiban átlag hetvenezer-nyolcvanezer fő volt.

a balaton nagy forgalmát bizonyítják azok az adatok is, amelyek számot adnak az ételmiszer- és ital fogyasztásról. a fűszért és a különböző vendéglátóipari vállalatok naponta hosszú vonatszerelvényre való ételmiszert szállítanak ki üzleteikbe, éttermeikbe. az üdülők, az éttermek és a táborok vendégei naponta több mint huszezer kiló húst, ötvenezer kiló pékárut, harmincezer liter tejet és nagymennyiségű vegyes ételmiszert fogyasztanak. az ital fogyasztás - nagyjából üdítőital és sör - naponta gyakran a százezer litert is meghaladja. feketekávéból ötvenezer-hatvenezer fogy, tehát minden második emberre jut egy dupla./mti/

17.34/a 17.41

- 36 -

bb 41. „a papok hivatása: hirdetni a békét, hittel, bizalommal, - országos katolikus papi békenagygyűlés az újvárosháza

t v/gk-lm sr

1962. augusztus 7.

az opus pacis és az országos béketanács katolikus bizottsága kedden békenagygyűlést rendezett az újvárosháza dísztermében, amelyen a moszkvai békevilágkongresszuson járt katolikus papküldöttek számoltak be. a tanácskozáson - amelyre az ország minden részéből érkeztek mintegy 350-en a katolikus papság küldöttei - résztvett dr. hamvas endre csanádi püspök, a püspöki kar, az opus pacis intézőbizottsága és az országos béketanács katolikus bizottságának elnöke, dr. beresztóczy miklós, az országos béketanács katolikus főtitkára, dr. kovács sándor szombathelyi megyés-püspök, dr. kovács vince püspök, váci apostoli kormányzó, dr. várkonyi imre kalocsai főkáptalani helynök, dr. cserhádi józsef pécsi káptalani helynök, dr. klempa sándor veszprémi apostoli kormányzó, peisz lajos budapesti általános érseki helytartó, mihácz józsef váci püspöki irodaigazgató és számos más neves és kiemelkedő papi személy. ott volt az országos katolikus papi békenagygyűlésen - a hazafias népfront országos tanácsa és az országos béketanács képviselőjében - harmati sándor, a hazafias népfront titkára és miklós imre, az állami egyházügyi hivatal elnökhelyettese. bizottságának

a nagygyűlést dr. hamvas endre püspök nyitotta meg, aki hangsúlyozta: - a magyar katolikus papság mai gyűlése szinte békeszeretettől fakad és abból a hitből, hogy a béke és leszerelés megvalósítható. nekünk papoknak e téren közvetlen hivatásunk is van. mi, papok nem lehetünk a béke defetistái, mert ezzel elárulnánk megváltónkat és egyházunkat. nekünk hivatásunk bizalommal, hittel hirdetni a békét.

a moszkvai béke-világkongresszusról szólva a megnyitó kiemelte: „nem lehet hatástalan a sok-sok millió embert képviselő küldötteknek határozottan és messzehangzóan nyilvánított békeakarata. az ilyen békeakarattal szembeszállni valakinek szinte annyit jelent, mint az emberi közösségből magát kirekeszteni.„

a nagygyűlésen dr. beresztóczy miklós c. prépost tartott beszámolót a moszkvai leszerelési és béke-világkongresszusról.

- úgy emlékezünk vissza erre a tanácskozásra - mondta többek között - mint életünk egyik legnagyobb eseményére. ez a tanácskozás egy lépéssel tovább jutott, mint azok a megbeszélések, értekezletek, békegyűlések, amelyeken eddig résztvettem. azelőtt a fő feladat az volt: tárgyalni, tárgyalni, tárgyalni. a moszkvai kongresszus jelszava így hangzott: cselekedni, cselekedni, cselekedni.

/folyt.köv./

17.40/-a 17.54

- 37 -

bb 41. /,, a papok hivatása..1.folyt./-lm

- imponáló volt például az a határozottság, keménység, amellyel a gyarmati sorból nemrég felszabadult népek részt kértek a nemzetközi élet hullámzásából, mozgásából. a kongresszus minden bizottságában és albizottságában ott voltak ezeknek az országoknak a küldöttei és megkivánták, hogy ne csak helyük, szavuk is legyen. s nem csupán azért, hogy saját jogukat védelmezzék. a mali küldött például az európaiakhoz szólt, mondván: „figyelmeztetjük az európaiakat, hogy oldják meg a berlini kérdést, mert nem tűrhetjük, hogy ilyen tüzfészek legyen Európában,.. a ghanai küldött pedig felajánlotta a „főhúr embereknek,, a friss, életerős gyarmati népek szolgálatait, hogy megértsék magukat egymással.

- imponáló volt általában a kongresszus élénk, őszinte légköre, a küldöttek szókimondása és - mindenek ellenére vagy talán éppen ezért - az az egység, amellyel megszavazták az igen „határozott,, határozatot. ebből is azt láttuk, tapasztaltuk, hogy a tanácskozás nemcsak az ünnepi szavaknak, hanem a meggyőzősnek, az egymásra való hatásnak is kongresszusa volt.

a referátum után felszólalt dr. pataki géza váci kanonok és dr. vitányi györgy c. prépost, budapesti plébános. a felszólalók hangsúlyozták: minden katolikus pap fenntartás nélkül elfogadja a moszkvai tanácskozás határozatait, követeli a teljes és általános leszerelést, a megbékélést a földön.

a katolikus papok békenagygyűlése dr. hamvas endre püspök zárszavával ért véget./mti/

bb 48. a magyar fotóművészek szövetsége

k ká-lm bs

1962. augusztus 7.

a népművelési intézet és az fm. mezőgazdasági kiállítási iroda együttesen pályázatot hirdetett a szocialista mezőgazdaságot tükröző foto-alkotásokra. a pályázatra mintegy ezer mű érkezett. a bíráló-bizottság augusztus 7-én hozta meg döntését, amelynek eredménye a következő:

első díj: fehérvári ferenc /mti foto budapest/
fotokollekciójáért,

második díj: meződi istván /győr/ és tóth istván
/cegléd/ fotokollekcióért.

harmadik díj: fazekas margit /budapest/ a béke
hadserege című felvételéért, sándor zsuzsa /budapest/ televíziót
néző parasztok című művéért, vásár jános /budapest/ tavaszi
gyümölcsös című felvételéért.

a bírálóbizottság a pályázat legjobb műveit az idei
mezőgazdasági kiállításon külön pavilonban mutatja be./mti/

17.50/a 18.02

- 38 -

Muz

bb. 43. elhunyt tóth pálné, a munkásmozgalom régi harcosa

gk/rj sr

1962. augusztus 7.

tóth pálné, született kalocsai ilona, a munkásmozgalom régi harcosa elhunyt. tóth pálnét az mszmp 12. kerületi bizottsága és a magyar partizán szövetség saját halottjának tekinti. hamvasztás előtti bucsuztatása csütörtökön fél 4 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

--

bb. 46. halálos baleset a hajdusoboszló-i országuton

vid/tr/rj fm

1962. augusztus 7.

augusztus 6-án a késő esti órákban debrecen és hajdusoboszló között a 225-ös kilométerkönel fának rohant egy oldalkocsis motor-kerékpár, amelyet a vezetésben gyakorlatlan 18 esztendő molnár józsef gépszerelő-tanuló vezetett. az oldalkocsit a baleset előtti órákban szerelték a motorkerékpárhoz. az állandóan balra húzó jármű gyorsajtás következtében az utszéli eperfához vágódott. utasa, a pótkocsiban ülő tóth sándor 26 éves pénzügyi előadó a kórházba szállítás után meghalt. molnárt gondatlan vezetésért őrizetbe vették. /mti/

--

Muz

17.55/a

- 39 -

bb. 45. a lakosság vízszükségletének kielégítésére: augusztus 9-én reggeltől 35 százalékos vízkorlátozás az üzemekben

ö/hbj/gk/rj vg

1962. augusztus 7.

változatlanul hihetetlen nagy erőfeszítéseket fejt ki a vízművek a főváros lakosságának vízellátása érdekében. a „termelés„ meghaladja az eddigi csúcsoakat, egy nap alatt 697 000 köbméter vizet adott a vízművek budapestnek. a főváros azonban a rekkenő melegben még ennél is többet fogyasztott volna. az igények és a „termelés„ közötti hiányt azonban a vízművek már nem tudja a tároló medencékből pótolni, mert a nagy fogyasztás miatt a tároló medencéket még az éjszakai órákban sem lehet teljesen feltölteni. egyébként a nyomóvezetékek sem tudnának már a jelenlegi mennyiségnél többet szállítani.

a fővárosi tanács közmű és szolgáltatási igazgatósága már hétfőn a késő délutáni órákban jelezte, hogy ha nem enyhül a kánikula, s a fogyasztás továbbra is a jelenlegi szinten mozog, korlátozási intézkedéseket kell életbe léptetni. kedden a szakemberek sokoldalúan vizsgálták a főváros vízellátási helyzetét. a jelentések azt mutatták, hogy a vízművek nagy erőfeszítése ellenére a rendkívüli meleg időjárás miatt több városnegyedben zavarok jelentkeztek a vízellátásban. éppen ezért a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága elrendelte a havi 50 köbméternél több ivóvizet fogyasztó üzemeknél a „c„-fokozatu, tehát a 35 százalékos vízkorlátozást, amely augusztus 9-én reggel 6 órakor lép életbe. a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága erről az intézkedésről értesítette az érdekelt szakminisztériumokat, s a minisztériumok főenergetikusaira vár a feladat, hogy a vízkorlátozási intézkedést minden érdekelt üzemben pontosan végrehajtsák. természetesen az üzemekben elrendelt vízkorlátozáson túlmenően nagyon fontos, hogy a lakosság is messzemenőkig takarékoskodjék a vízzel, ne pazarolja akkor, amikor egyes városnegyedekben kicsi a nyomás, s a nap egyes szakaszaiban a felsőbb emeletekre nem jut fel a víz.

nagy próbára teszi a kánikula a fővárosi ásvány- és szikviz-üzemet is. teljes kapacitással dolgoznak, s ennek köszönhető, hogy 24 óra alatt 150 000 liter szikvizet, 100 000 - 120 000 liter szén-savas ivóvizet szállítottak a főváros különböző részeibe. ugyan-csak egy nap alatt 216.790 üveg üdítő italt adtak. minden gép teljes „gőzzel„ dolgozik. a fővárosi tanács élelmiszeripari igazgatósága intézkedett, hogy elsősorban azokba a városnegyedekbe szállítsanak több szódavizet, ásványvizet, ahol zökkenők mutatkoznak a vízellátásban./mt1/ ■

18.05/a 18.19

- 40 -

bb. 47. közvetlenül bevezetés előtt az aratás - gyorsítani kell a tarlók elmunkálását, a gabonahordást és a géplést - fokozott gondot az őszi betakarítás, a gabonavetés és a silózás megszervezésére

t/cs/gk/rj ká

1962. augusztus 7.

hogyan haladnak az aratási, hordási, géplési munkák, melyek a soron következő legfőbb feladatok az őszi betakarítás, a szántás-vetés előkészítésénél? - ezekkel a kérdésekkel foglalkoztak a megyei mezőgazdasági osztályvezetők kedden a földművelésügyi minisztériumban tartott országos tanácskozásukon. résztvett a tanácskozásoson losonczi pál földművelésügyi miniszter is. a megyei szakemberek részletesen beszámoltak a gabonabetakarításnál, az aratást követő talajmunkáknál eddig elért eredményekről, a munkaszervezés helyi tapasztalatairól, egyben elmondották, hogyan készülnek fel az őszi nagy munkákra. a beszámoló alapján megállapítható, hogy országoszerint befejezéshez közeledik a gabonafélék aratása. a korábbi évekhez képest több gabonát arattak le kéveköti arató gépekkel, ezért most a szokásosnál nagyobb erőt kell mozgósítani a hordásra és cséplésre. előreláthatólag több termelő üzemben kevés lesz a silókombájn és silótöltő gép. az aratást követő talajmunkákkal a megyék többségében jól előrehaladtak, viszonylag nagy területeket vetettek be másodtermesztésre alkalmas takarmányfélékkel. a másod- és tarlóvetések csaknem mindenütt jól keltek, erőteljes fejlődésnek indultak.

lada lajos, a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságának vezetője felszólalásában hangsúlyozta: rendkívül fontos, hogy a termelőszövetkezetek a hordásnál jól kihasználják gépi szállító eszközeiket és fogataikat, a géplőgépek mindenütt folyamatosan dolgozzanak. a tapasztalatok szerint helyes, ha a vontatók a távolabbi, a fogatok a közelebbi táblákról hordják a gabonát, részint közvetlenül a géplőgépekre, másrészt - tartaléknak - asztagokba. minden szalmára, törekre, pelyvára szükség van, a termelő üzemek gondoskodjanak az összegyűjtésükről, megfelelő kazalozásukról. az aratást követő talajmunkákról szólva a főigazgató elmondotta, hogy több vidéken nem használják ki kellően a gépi kapacitást: háromvasu ekékkel hántják a tarlót, s így a teljesítményük sokkal kisebb, mint ha tarlőhántó ekéket, dixillert kapcsolnának utánuk. sokhelyütt nem határozták meg előre, hogy az ősszel milyen növény melyik táblába kerül, így a nyári mélyszántást nem mindenütt alkalmazzák tervszerűen. felhívta a megyei szakemberek figyelmét, hogy a termelőszövetkezetek az ősz folyamán legalább annyi gabonát vessenek mindenütt, mint a múlt őszön, a len, a kender, a mák, a borsó, továbbá a repce és az őszi gabonafélék alá az eddignél nagyobb erővel készítsék elő a talajt. az arankával erősen fertőzött, vagy kiöregedett pillangósokat már most szántás fel, hogy ősszel idejében vetésre kerülhessenek. igen fontos, hogy az őszi vetésre szánt területeket szántás után azonnal zárják le, vagyis az ekék után kapcsoljanak boronákat és hengereket.

/folytm.köv./

18.35/a 18.47

- 41 -

bb. 47. / közvetlenül.....1. folyt./rj

közölte, hogy az intenzív buzafajták vetéséhez az előirányzott mennyiségen felül 60 000 tonna nitrogénműtrágyát adnak át a termelő üzemeknek, ennek felét már szeptemberben a helyszíntre szállítják, a silózás jó megszervezése érdekében a szállító-kocsikat lássák el magasztóval, így a teljesítményük legalább háromszorosára növelhető, a legsürgősebb tennivalók közt említette meg a lucerna- és vöröshermag betakarításának előkészítését, valamint, hogy a górékat és a szárításra alkalmas egyéb épületeket már most készítsék elő a kukorica és a napraforgó termés fogadására.

a tanácskozás tapasztalatait keserü jános miniszterhelyettes foglalta össze, elmondotta, hogy a kedvezőtlen időjárás okozta hátrányokat a termelő üzemek többsége gondos munkával ellensúlyozta, most a főfigyelmet a hordás és a cséplés meggyorsítására, az ősziek alá kerülő földek elmunkálására kell fordítani, megvan a lehetőség arra, hogy szeptember 5-ig lényegében országsszerte befejezzék a cséplést, a következő hetekben különösen szorgalmazni kell a tarlók elmunkálását baranya, vas, csongrád, békés, továbbá hajdu-bihar, pest és nógrád megyében, a cél az, hogy szeptember 20-ig mindenütt fejezzék be a tarlók elmunkálását, ehhez a gépi kapacitás lehetőségét is ad.

a silózás megszervezésénél az irányító szakemberek és termelő üzemek törekedjenek arra, hogy a lehető legnagyobb mennyiségű takarmány a lehető legjobb minőségben kerüljön silózásra, ennek érdekében a silókombájnokat, silótöltő gépeket, sőt a többhelyütt használatból kikopott régi szecskavágógépeket, a fűkaszákat is állítsák munkába, a múlt évek tapasztalatai alapján, szükség esetén, a silótakarmány egy részét a szövetkezetek adják ki a tagoknak bizonyos részesedés ellenében betakarításra, így egyúttal a háztáji állatállomány téli takarmányellátásáról is gondoskodhatnak, elsősorban a kukoricaszár silózásához nagymennyiségű cukorgyári melaszt és nyers répaszeletet bocsátanak idén a termelő üzemek rendelkezésére: melaszból a tavalyi 400 vagon helyett 950 vagonnal, répaszeletből a tavalyi 10 000 vagon helyett 25 000 vagonnal kapnak, ezután a miniszterhelyettes a megyei szakemberek kérdéseire válaszolt./mti/

18.25/a 18.49

--
- 42 -

Kay

bb 49. jelentkezzenek a károsultak

n-lm sr

1962. augusztus 7.

a rendőrség eljárást indított piurko györgy büntetett, előéletű ráksi-1 lakos ellen, sorozatosan elkövetett csalás büntette miatt, piurkó 1960 márciusában szabadult a börtönből, azóta nem dolgozott, bűncselekményeket követett el, s ebből élt, módszerei közé tartozott, hogy budapesten és vidéken állatorvosnak adta ki magát, pillanatnyi pénz-zavarára hivatkozva, kisebb-nagyobb összeget kért kölcsön, amelyet szándékában sem volt vissza adni.

a 13. kerületi rendőrkapitányság kéri a károsultakat, hogy saját érdekükben jelentkezzenek: budapest 13. kerület teve utca 6. szám alatt, személyesen vagy írásban./mti/

--

bb.50. száznyolcvan küldött a nusz 5.kongresszusán

la/a/

1962. augusztus 7.

a nemzetközi ujságíró szervezet 5. kongresszusa iránt világszerte nagy az érdeklődés, állandóan érkeznek újabb küldöttek és megfigyelők, a délvietnami és a mongol küldött után kedden megérkezett az ecuadori, a marokkói, a chilei, a guineai, az indonéz, a ceyloni, az angol, a tanganyikai, a rhodéziai küldött és újabb delegátus az egyesült arab köztársaságból.

a küldöttek és a megfigyelők száma a kongresszus második napján elérte a száznyolcvanát./mti/

--

18.40/a 18.50

- 43 -

The

bb 51. fogadás a román nagykövetségen

k v/sze-lm sr

1962. augusztus 7.

vasile moldovan a román népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, kedden fogadást adott a hazánkban tartózkodó román iróküldöttség - serban nedelcu, dimitru ignea és dimitru radu popescu - tiszteletére.

az összejövetelel megjelent darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke, dr. köpeczi béla, a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságának vezetője, továbbá több magyar író és költő.

a fogadás rendkívül baráti, szívélyes légkörben zajlott
le./mti/

--

bb 52. időjárásjelentés

sze-lm la

1962. augusztus 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. augusztus 7-én
kedden este:

élénk szél, hűvösebb idő

várható időjárás szerda estig: élénk északnyugati szél, felhőátvonulások esővel, főként keleten zivatarokkal. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 22-26 fok között./mti/

--

20.40/a

- 44 -

KL

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 169-400, 369-600

A szerkesztőség 24 órás ügykezelő szolgálatát látja el.

bb 1. hazánk eddigi legnagyobb színpadi építménye a szegedi aida-előadás díszlete - megkezdtek a helyszíni próbákat

vid tr-lm fm

1962. augusztus 8.

a szegedi szabadtéri játékok legnagyobb érdeklődéssel várt ideai bemutatóját, verdi aida című operájának első előadását augusztus 12-én vasárnap tartják meg a beloiannisz tér világhírűvé vált színpadán. a darab helyszíni próbái már megkezdődtek. a monumentális díszletek felülete meghaladja a háromezer négyzetmétert. a játékokon közreműködő szakemberek szerint ilyen hatalmas színpadi építményt most alkalmaznak először hazánkban. a színpadot, - amelyen egyes jelenetekben egyszerre mintegy ezer ember is mozog, - lépcsőkkel, emelvényekkel több szintre osztották. a legnagyobb elemek magassága eléri a 16 métert. a díszletek félkörben körülölelik még a nézőtér első sorait is. az építményhez többek között ötven tonna vasanyagot és harminc köbméter fát használtak fel. hatalmas egyiptomi szobrok és reliefek sokasága díszíti a színpadot.

a statiszták egyes csoportjai az előadás alatt többször is átöltöznek. így a mintegy ezer közreműködő a darabban kétezer jelmezben lép színre. a színpadon mozgó tömeg irányításában tíz asszisztens segíti a rendezőt. az öltözők mellett új, harminc tusolóval felszerelt fürdőt rendeztek be a szereplőgárdának.

a próbákon már résztvesz a román zenaida pally, az amerikai margaret tynes és az olasz luigi ottolini is.

mikó andrás rendező nagy súlyt fektet a nagyhatású tömegjelenetek begyakorlására. különösen színpompásnak ígérkezik a bevonulási indulóra menetelő többszáz fős „hadsereg”, látványa, a 46-tagú balettkar táncai, a zászlókkal, lándzsákkal, jelvényekkel felvonuló sokaság forgataga.

varga mátyás kossuth-díjas, az aida díszleteinek tervezője a következőket mondta az mti munkatársának:

- eddig a bánk bán díszleteit tartottuk a legmonumentálisabb építménynek a szegedi szabadtéri játékokon. most azonban az aida lett a páma. minden évben egy-egy új követ rakunk le az előző esztendői eredményekhez. a szegedi szabadtéri játékokon - véleményem szerint - minden tekintetben az aida lesz a legmagasabb színvonalú produkció s rendezőnek, díszlettervezőnek egyaránt alkalmat ad munkájuk továbbfejlesztésére. az elképzelések és azok megvalósítása az elkövetkező években egyre merészebb lesz, hiszen a szegedi szabadtéri színpad sok új lehetőséget tartogat még számunkra - mondta többek között varga mátyás./mti/

--

Me